

Narodowy Bank Polski
Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego

**SYTUACJA FINANSOWA BANKÓW
W 2000 R.**

SYNTEZA

Warszawa, kwiecień 2001 r.

1. Zakres analizy i uwagi metodologiczne

Opracowanie stanowi syntezę oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej sektora bankowego w 2000 r. Poprzedzono ją opisem zmian organizacyjno – prawnych w sektorze bankowym¹ oraz krótką charakterystyką warunków działania banków. W syntezie przedstawiono strukturę bilansu i pozycji pozabilansowych, jakość aktywów i pozycji pozabilansowych, utworzone rezerwy oraz kształtowanie się funduszy własnych banków i współczynnika wypłacalności. Scharakteryzowano sytuację finansową (osiągnięte przychody, poniesione koszty i zrealizowane wyniki) oraz efektywność działania banków.

Analizą objęto prowadzącą działalność operacyjną **73** banki komercyjne i **680** banków spółdzielczych. Przeprowadzono ją na podstawie danych sprawozdawczych banków dostępnych w dniu 29 stycznia 2000 r.² Dane z zakresu rachunku zysków i strat PKO Banku Polskiego SA (obejmujące - w związku ze zmianą formy prawnej banku - jedynie wyniki osiągnięte w okresie maj – grudzień 2000 r.) zostały doprowadzone do porównywalności przez dodanie (poza systemem WEBIS) odpowiednich pozycji rachunku zysków i strat Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Państwowego za okres styczeń – kwiecień 2000 r.³

2. Sektor bankowy w 2000 r.

W 2000 r. **liczba prowadzących działalność operacyjną banków komercyjnych** zmniejszyła się do **73** (z 77 na koniec 1999 r.), co było wynikiem:

- likwidacji⁴ przez centralę American Express oddziału w Warszawie,
- ogłoszenia upadłości Banku Staropolskiego SA⁵,
- przejęcia przez Bank Współpracy Regionalnej SA (na podstawie uchwały KNB) kontroli kapitałowej nad BWR REAL BANKIEM SA, a następnie połączenia obu banków⁶,

¹ Pojęcie „sektor bankowy” nie obejmuje NBP oraz banków w stanie upadłości i w likwidacji.

² Korekty nadesłane przez banki i wprowadzone do bazy po tej dacie nie zostały uwzględnione w analizie.

³ Dane po audytach (dotyczące 1999 r. oraz działalności PKO BP w okresie I-IV) różnią się od przekazanych przez banki danych wstępnych, prezentowanych we wcześniejszych opracowaniach.

⁴ Z dniem 1 stycznia 2000 r. Wykreślony z rejestru z dniem 30 czerwca.

⁵ Komisja Nadzoru Bankowego zawiesiła działalność banku z dniem 13 stycznia, a 11 lutego sąd ogłosił jego upadłość.

⁶ W dniu 30 marca Komisja Nadzoru Bankowego podjęła uchwałę o zawieszeniu na 1 dzień działalności BWR REAL BANKU SA oraz drugą uchwałę o przejęciu go przez Bank Współpracy Regionalnej SA. Z dniem 15 kwietnia oba banki zostały połączone.

- połączenia Banku Austria Creditanstalt Poland SA⁷ z Powszechnym Bankiem Kredytowym SA,
- nabycia⁸ przez Wielkopolski Bank Kredytowy SA i włączenia do jego struktury przedsiębiorstwa bankowego Gliwickiego Banku Handlowego SA oraz
- rozpoczęcia działalności przez Toyota Bank Polska SA⁹.

Komisja Nadzoru Bankowego wydała zgodę na utworzenie kolejnych 2 banków hipotecznych, tj. Śląskiego Banku Hipotecznego SA¹⁰ pozostającego w organizacji oraz Pekao Banku Hipotecznego SA¹¹, który w 2000 r. nie został wpisany do rejestru handlowego.

Chociaż **liczba (7) banków kontrolowanych (bezpośrednio lub pośrednio) przez Skarb Państwa** nie zmieniła się, to jednak zmniejszył się ich udział w aktywach netto (z 23,9% do 22,9%), w kredytach netto (z 21,4% do 21,2%), w depozytach (z 29,3% do 28,9%) oraz w sumie funduszy podstawowych i uzupełniających (z 16,4% do 14,3%) sektora bankowego (zob. tabela 1). Skarb Państwa kontrolował bezpośrednio już tylko 3 banki, w tym Bank Gospodarstwa Krajowego, jako jedyny posiadający status banku państwowego (w kwietniu Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy został przekształcony w spółkę akcyjną i zmienił nazwę na PKO Bank Polski SA¹²).

Pomimo że liczba **działających banków z przewagą kapitału prywatnego** zmniejszyła się z 70 do **66**, to **liczba banków o przeważającym udziale kapitału zagranicznego** zwiększyła się z 39 do **46**¹³. W końcu grudnia podmioty zagraniczne kontrolowały bezpośrednio **16** spółek akcyjnych ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (w tym 3 spółki przejęte od polskich założycieli), **21** z udziałem większościowym (3 spółki założone przy

⁷ Z dniem 2 listopada 2000 r. jego rachunki zostały zamknięte.

⁸ W dniu 1 października 2000 r.

⁹ Licencję otrzymał 12 stycznia 2000 r., do rejestru handlowego został wpisany 27 marca, a działalność operacyjną rozpoczął 21 sierpnia.

¹⁰ Licencję otrzymał 8 listopada 2000 r., a do rejestru został wpisany 20 grudnia.

¹¹ Licencję otrzymał 5 kwietnia 2000 r.

¹² W dniu 12 kwietnia 2000 r. spółka została wpisana do rejestru handlowego.

¹³ Liczba istniejących banków zwiększyła się do 47 (1 bank pośrednio kontrolowany przez kapitał zagraniczny pozostawał w organizacji). Inwestorzy zagraniczni przejęli kontrolę nad 10 bankami, z których 2 następnie połączyły się. Powstały 2 nowe banki, z których tylko 1 podjął działalność operacyjną. WBK SA nabył przedsiębiorstwo bankowe GBH SA, Bank Austria Creditanstalt Poland SA został przyłączony do PBK SA oraz 1 bank został zlikwidowany. Jednocześnie liczba banków prywatnych z przewagą kapitału polskiego zmniejszyła się z 31 na koniec 1999 r. (48 na koniec 1993 r.) do 20. Udział tej grupy banków w sektorze bankowym jest już niższy niż udział banków spółdzielczych.

udziale podmiotów zagranicznych, 9 banków sprywatyzowanych z ich udziałem i 9 banków przejętych przez inwestorów zagranicznych w efekcie ich dokapitalizowania), 2 oddziały banków zagranicznych oraz pośrednio 7 banków (zob. załącznik 1).

Udział funduszy¹⁴ i aktywów netto **46 działających banków z przewagą kapitału zagranicznego** - świadczący o udziale banków w rynku usług bankowych – odpowiednio w funduszach i aktywach sektora bankowego wyniósł na koniec grudnia odpowiednio 77,5% i 69,6% i był znacznie wyższy niż w roku poprzednim (50,2% i 47,2% w 1999 r.). Banki te zgromadziły 63,5% depozytów sektora niefinansowego oraz udzieliły 70,2% kredytów netto¹⁵ (45,7% i 50,9%) - zob. tabela 1.

Struktura własnościowa banków zmieniała się głównie w następstwie przejmowania przez inwestorów zagranicznych kontroli (bezpośrednio lub pośrednio) nad kolejnymi bankami, w większości kontrolowanymi wcześniej przez polskich akcjonariuszy.

- Citibank Overseas Investment Corporation odkupił 87,8% akcji Banku Handlowego w Warszawie SA od jego poprzednich (polskich i zagranicznych) akcjonariuszy oraz 1 211 tys. obligacji zamiennych na akcje od PZU SA. W efekcie przejął kontrolę nie tylko nad bankiem, lecz także zależnymi od niego CUPRUM – BANKIEM SA i Bankiem Rozwoju Cukrownictwa SA. Nowy inwestor zdecydował o połączeniu swojej spółki zależnej CITIBANK (Poland) SA z Bankiem Handlowym w Warszawie SA¹⁶;

- Deutsche Banku AG przejął pośrednio kontrolę kapitałową nad znajdującym się w trudnej sytuacji Bankiem Współpracy Regionalnej SA i zależnym od niego BWR REAL BANKIEM SA (oba banki zostały połączone). Deutsche Bank Polska SA (działająca w Polsce spółka zależna Deutsche Bank AG) objął 91,7% akcji BWR SA znacząco podnosząc jego kapitał. Nowy właściciel zamierza przekształcić Bank Współpracy Regionalnej SA w działające w Polsce ramię detaliczne Deutsche Bank 24;

- Deutsche Bank AG zrezygnował z przejęcia kontroli nad BIG Bankiem GDAŃSKIM SA i odsprzedał posiadane akcje. Kontrolę nad bankiem oraz zależnym od niego BIG BANKIEM SA przejęły Banco Comercial Portugues, Eureka BV i powiązane z nimi spółki. Udział

¹⁴ Fundusze podstawowe i uzupełniające, bez pomniejszych.

¹⁵ W latach 1993 - 2000 udział banków z przewagą kapitału zagranicznego w aktywach netto sektora bankowego zwiększył się o 67,0 pkt proc., w sumie funduszy podstawowych i uzupełniających o 75,3 pkt proc., w depozytach sektora niefinansowego o 61,4 pkt proc., a w kredytach netto o 67,5 pkt proc.

¹⁶ Banki zostały połączone z dniem 1 marca 2001 r.

zagranicznych akcjonariuszy zwiększył się do 62,5% (z 47,8% na koniec 1999 r.). Walne zgromadzenia akcjonariuszy BIG Banku GDAŃSKIEGO SA i BIG BANKU SA podjęły uchwały o połączeniu obu banków¹⁷;

- Bank Austria AG przejął kontrolę nad Powszechnym Bankiem Kredytowym SA i pośrednio nad zależnym od niego Górnośląskim Bankiem Gospodarczym SA. Udział Banku Austria AG w kapitale PBK SA po nabyciu od Skarbu Państwa kolejnego pakietu 10,29% akcji zwiększył się do 53,7% (z 43,5% na koniec 1999 r.), a po przyłączeniu Banku Austria Creditanstalt Poland SA¹⁸ do 57,1%;

- Commerzbank AG zwiększył do 50% (z 48,7% na koniec poprzedniego roku) zaangażowanie kapitałowe w BRE Banku SA;

- Nordbanken AB ponad 3-krotnie zwiększył swoje zaangażowanie w Banku Komunalnym SA. W wyniku objęcia nowej emisji akcji i odkupienia akcji od większości poprzednich właścicieli wszedł w posiadanie 94,1% akcji banku.

Do zmiany struktury własnościowej banków komercyjnych przyczyniło się ponadto rozpoczęcie działalności przez Toyota Bank Polska SA (kolejny bank ze 100% udziałem kapitału zagranicznego), podniesienie kapitału zakładowego¹⁹ 24 banków (w tym 19 z przewagą kapitału zagranicznego) oraz następujące przekształcenia w akcjonariacie:

- Bank Gospodarstwa Krajowego zwiększył do 99,9% swoje zaangażowanie w Banku Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego SA (odkupując jego akcje od Narodowego Banku Polskiego i od PKO Banku Polskiego SA);

- Den Danske Bank AS odkupił 83,2% akcji Polsko – Kanadyjskiego Banku Św. Stanisława SA od jego poprzednich (w większości kanadyjskich) akcjonariuszy²⁰;

- Bank Komunalny SA sprzedał akcje Banku SPOŁEM SA kilku spółkom krajowym;

- Bank Poczty SA wycofał się z inwestycji w Wielkopolskim Banku Rolniczym SA. Komisja Nadzoru Bankowego ustanowiła w nim w listopadzie zarząd komisaryczny;

- Telekomunikacja Polska SA zbyła posiadane akcje Banku Poczty SA na rzecz PPUP Poczta Polska, do której na koniec grudnia należało 66,6% akcji, dających prawo wykonywania 74,2% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy;

¹⁷ Banki połączyły się z dniem 5 stycznia 2001 r.

¹⁸ Do fuzji doszło z dniem 2 listopada 2000 r.

¹⁹ Wejście w życie ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych spowodowało, że termin „kapitał zakładowy” spółki akcyjnej zastąpił używane poprzednio określenie „kapitał akcyjny”.

²⁰ W efekcie bank zmienił nazwę na Danske Bank Polska SA.

- Caisse Centrale de Credit Cooperatif zwiększyła do 31,6% (z 11,2% na koniec 1999 r.) swoje zaangażowanie w Banku Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych SA (objęła akcje nowej emisji oraz odkupiła część akcji od poprzednich akcjonariuszy)²¹;
- Bank Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych SA z kolei zwiększył (do 33,9%) swoje zaangażowanie w Banku Cukrownictwa CUKROBANK SA. Część nowej emisji akcji banku objął także Wschodni Bank Cukrownictwa SA;
- Banco Espirito Santo e Comercial de Lisboa zwiększył do 19,8% swoje zaangażowanie w Kredyt Banku SA (m.in. odkupując akcje od EBORu, który wycofał się z inwestycji);
- Skandinaviska Enskilda Banken AB weszła w posiadanie 32,1% akcji Banku Ochrony Środowiska SA (część akcji odkupiła od Kredyt Banku SA i związanych z nim spółek, któremu nie powiodła się próba przejęcia kontroli nad bankiem);
- Bank Handlowy w Warszawie SA dokapitalizował Bank Rozwoju Cukrownictwa SA, zwiększając swoje zaangażowanie z 62,3% do 95,8% akcji;
- Skarb Państwa udostępnił 12,2% akcji Banku Zachodniego SA jego pracownikom.

Kapitał wniesiony przez inwestorów zagranicznych do polskiego sektora bankowego stanowił na koniec grudnia równowartość **4 575,1 mln zł**, z czego **2 592,3 mln zł** to kapitał 16 spółek ze 100% udziałem kapitału zagranicznego i 2 oddziałów banków zagranicznych, **1 920,7 mln zł** to wartość nominalna większościowych pakietów akcji w 28 bankach, a jedynie **62,1 mln zł** to kapitał wniesiony do 4 banków z przewagą kapitału polskiego (zob. tabela 5 i załącznik 3).

Najwięcej w polski sektor bankowy zainwestowały instytucje amerykańskie, niemieckie i holenderskie, odpowiednio 1 223,8 mln zł, 1 088,1 mln zł i 560,5 mln zł. Zaangażowanie podmiotów z Francji i Irlandii przekroczyło 300 mln zł, a z Belgii, Austrii i Portugalii 100 mln zł – zob. tabela 6.

W porównaniu z końcem 1995 r. najbardziej (blisko 14 – krotnie) wzrosły inwestycje amerykańskie, które dzięki temu przesunęły się z trzeciego miejsca na pierwsze. Drugą

²¹ Francuski Banque Populaire zamierza objąć akcje kolejnej emisji akcji oraz odkupić część akcji od dotychczasowych akcjonariuszy banku (Agencji Rozwoju Przemysłu i francuskiego banku Credit Cooperatif), co w efekcie pozwalałoby na wykonywanie 51% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Banku Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych SA.

pozycję utrzymali inwestorzy niemieccy (zwiększyli zaangażowanie blisko 9 – krotnie), a na trzecią spadli inwestorzy holenderscy (zwiększyli swoje inwestycje 3 – krotnie). Na czwarte i piąte miejsce awansowali inwestorzy z Francji i Irlandii (wniesione przez nich kapitały zwiększyły się odpowiednio 7 - i 23 – krotnie), a inwestycje austriackie (mimo 4-krotnego wzrostu) spadły na szóste miejsce. Przypomnijmy, że z rynku polskiego wycofali się inwestorzy kanadyjscy, a na ich miejsce weszły podmioty z Danii.

W 2000 r. bezpośrednie inwestycje zagraniczne w sektorze bankowym zwiększyły się nieznacznie (o 486,0 mln zł), a ich udział w kapitale zakładowym (d. akcyjnym) i funduszu statutowym banków komercyjnych zaledwie o 0,6 pkt proc. (do 56,6%). Przejęcie przez inwestorów zagranicznych kontroli nad kolejnymi bankami nie wiązało się ze znaczącym napływem kapitału zagranicznego do Polski, bowiem w przypadku 5 banków miało charakter pośredni (nastąpiło za pośrednictwem banków krajowych), a w przypadku kolejnych 2 banków w drodze odkupienia ich akcji od innych, w większości także zagranicznych akcjonariuszy.

Na koniec 2000 r. kapitał akcyjny **16 banków giełdowych** wynosił 2 498,5 mln zł i stanowił blisko 31,0% kapitału zakładowego (funduszu statutowego) banków komercyjnych. Struktura własnościowa banków giełdowych przedstawiała się następująco: do Skarbu Państwa należało 2,4% kapitału zakładowego, do państwowych osób prawnych 4,1%, do pozostałych podmiotów krajowych 13,1%, do inwestorów zagranicznych 58,1%, a reszta (22,3%) do akcjonariatu rozproszonego. Udział banków giełdowych w kapitalizacji giełdy wyniósł 27,4%.

Podmioty zagraniczne były obecne we wszystkich bankach giełdowych, przy czym w 13 z nich posiadały większościowe pakiety akcji. Łączne zaangażowanie instytucji zagranicznych w bankach giełdowych wyniosło 1 452 mln zł i stanowiło blisko 32% kapitału zagranicznego zainwestowanego w polskim sektorze bankowym.

W 2000 r. **liczba oddziałów** banków komercyjnych zwiększyła się o 171 (do 2 406), a banków spółdzielczych o 100 (do 1148), natomiast liczba innych placówek krajowych odpowiednio o 627 (do 8 614) i o 85 (do 875). O ile rozwojowi sieci placówek banków spółdzielczych towarzyszył wzrost zatrudnienia (o 2,3%) do najwyższego od 5 lat poziomu, to w przypadku banków komercyjnych po raz pierwszy odnotowano spadek (o 2,7%) do poziomu niższego niż w 1997 r. (zob. tabele 2 i 3).

Liczba zatrudnionych w bankach komercyjnych obniżyła się o 4 097 osób²², przy czym w bankach działających na koniec grudnia o 2 622 osoby. Sytuacja w poszczególnych bankach była jednak zróżnicowana – zatrudnienie zmniejszyło się w 25, a zwiększyło w 45 bankach. W wyniku restrukturyzacji, często związanej ze zrealizowanymi bądź planowanymi fuzjami, najwięcej pracowników (w liczbach bezwzględnych) odeszło z: Banku Polska Kasa Opieki SA, PKO Banku Polskiego SA, Banku Gospodarki Żywnościowej SA, Powszechnego Banku Kredytowego SA i Banku Zachodniego SA. Największy przyrost zatrudnienia (w granicach 200 i więcej osób) miał miejsce w: Kredyt Banku SA, Banku Handlowym w Warszawie SA, Banku Pocztowym SA, BRE Banku SA, LUKAS Banku Świętokrzyskim SA, Raiffeisen Banku Polska SA, FORTIS BANKU POLSKA SA oraz BIG BANKU SA i pozostawał w związku z rozwojem sieci nowoczesnych placówek. Dzięki nowym technologiom informatycznym liczba zatrudnionych rosła jednak dużo wolniej niż wynikałoby to z liczby nowo uruchomionych placówek.

Banki umacniały swoją pozycję rynkową nie tylko rozwijając sieć placówek, zwłaszcza małych punktów obsługi i bankomatów, lecz także rozwijając bankowość elektroniczną, w tym usługi oferowane za pomocą nowoczesnych kanałów dystrybucji, takich jak internet i telefon komórkowy (WAP).

W 2000 r. liczba wydanych **kart bankowych** zwiększyła się o ponad 36%, z 8,3 mln na koniec 1999 r. do blisko 11,3 mln²³, a liczba bankomatów więcej niż podwoiła się. Na koniec grudnia istniała możliwość podjęcia gotówki z ok. 5,3 tysięcy bankomatów, podczas gdy rok wcześniej tylko z 2 tysięcy. Zwiększyła się także (do 93,1 tysięcy) liczba punktów usługowo – handlowych przyjmujących zapłatę kartami płatniczymi. W 2000 r. trzy centra rozliczeniowe przetworzyły blisko 54,5 mln transakcji, których łączna wartość przekroczyła 9,7 mld zł (w I półroczu 4 mld zł).

W 2000 r. **liczba banków spółdzielczych** zmniejszyła się z 781 do **680** banków. W tym okresie 99 banków (18 banków w I, tylko 4 w II, 12 w III i 65 w IV kwartale) połączyło się z innymi bankami, a 2 banki (po 1 banku w I i II kwartale) – na mocy decyzji KNB – zostały przejęte przez banki komercyjne.

²² W I kwartale o 295, w II o 1 890, w III o 288, a w IV o 189 osób.

Na koniec grudnia 679 banków spółdzielczych było zrzeszonych w 11 strukturach. Do Krajowej Grupy Banków Spółdzielczych należało 537 banków zrzeszonych w 9 bankach regionalnych²⁴, natomiast 143 banki pozostawały poza Grupą²⁵.

Zwiększył się minimalnie udział banków spółdzielczych w rynku usług bankowych. Banki spółdzielcze zgromadziły 5,2% depozytów sektora niefinansowego i udzieliły 5,4% kredytów netto dla sektora niefinansowego. Aktywa netto pozostały natomiast na niezmiennym poziomie i stanowiły 4,2% aktywów netto sektora bankowego (zob. tabela 1). Banki spółdzielcze zatrudniały blisko 15,0% ogółu zatrudnionych w sektorze. Fundusze własne i aktywa netto przypadające na zatrudnionego w bankach spółdzielczych były niższe niż w bankach komercyjnych.

3. Warunki działania banków

Produkt krajowy brutto, według wstępnych szacunków GUS, wyniósł ok. 690,4 mld zł²⁶, czyli wzrósł, podobnie jak w 1999 r., o 4,1%. O ile jednak w poprzednim roku wzrost PKB z kwartału na kwartał był coraz wyższy (wynosił odpowiednio 1,6%, 3,0%, 5,0% i 6,2%), to w 2000 r. zwiększał się w malejącym z kwartału na kwartał tempie (w kolejnych kwartałach wzrósł o 6,0%, 5,2%, 3,3% i 2,4%)²⁷.

Agencje ratingowe Fitch IBCA i amerykańska Standard and Poor`s pozostawiły ocenę wiarygodności kredytowej dla Polski na niezmiennym poziomie (BBB+).

Wzrost gospodarczy w Polsce kształtował się na średnim w krajach Europy Środkowej i Wschodniej poziomie i był zbliżony do odnotowanego w Bułgarii i na Ukrainie. Niższy niż Polska wzrost osiągnęły Czechy, Białoruś, Litwa, Słowacja i Rumunia, a wyższy Rosja, Węgry, Estonia, Łotwa i Słowacja.

²³ Z danych Departamentu Systemu Płatniczego NBP wynika, że 95,2% stanowiły karty płatnicze z funkcją wypłaty gotówki z bankomatu. Większość (99,9%) kart była wyposażona tylko w pasek magnetyczny.

²⁴ 54 banków w Warmińsko - Mazurskim Banku Regionalnym SA, 86 w Lubelskim Banku Regionalnym SA, 51 w Pomorsko - Kujawskim Banku Regionalnym SA, 101 w Małopolskim Banku Regionalnym SA, 68 w Mazowieckim Banku Regionalnym SA, 79 w Gospodarczym Banku Wielkopolski SA, 31 w Bałtyckim Banku Regionalnym SA, 28 w Dolnośląskim Banku Regionalnym SA i 39 w Rzeszowskim Banku Regionalnym SA.

²⁵ 54 banki zrzeszone w Banku Unii Gospodarczej SA i 88 zrzeszonych w Gospodarczym Banku Południowo - Zachodnim SA oraz działający samodzielnie Spółdzielczy Bank Rozwoju „Samopomoc Chłopska”.

²⁶ Zob. Biuletyn Statystyczny nr 2/2001, str. 34, tabl. 2.

²⁷ Tamże, str. 20, tabl. 1.

Czynnikami dynamizującym w 2000 r. wzrost PKB był **eksport**, któremu sprzyjało zarówno ożywienie gospodarcze w krajach Europy Zachodniej, jak również w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, w tym Rosji.

Wpływy z eksportu (w ujęciu dolarowym) były o 7,3%, a wypłaty za import jedynie o 1,7% wyższe niż w 1999 r. Ujemne saldo towarowe wyniosło 13 145 mln USD wobec 14 380 mln zł rok wcześniej. W efekcie, dzięki szybszemu wzrostowi eksportu niż importu, **deficyt obrotów bieżących bilansu płatniczego** wyniósł 9 892 mln USD, a więc okazał się mniejszy niż przewidywano i niższy niż w 1999 r. (11 569 mln USD)²⁸.

Od sierpnia utrzymywała się tendencja zmniejszania się dwunastomiesięcznego tempa wzrostu **cen towarów i usług konsumpcyjnych**. Wzrost cen w grudniu (mierzony indeksem XII 2000 / XII 1999) wyniósł 8,5% i był o 2,1 pkt proc. niższy niż w lipcu (11,6%), a o 1,3 pkt proc. niż w grudniu 1999 r. Średni roczny wzrost cen (mierzony indeksem 2000 / 1999) wyniósł 10,1% (wobec 5,7% zakładanych w ustawie budżetowej)²⁹. Główne przyczyny niższego niż zakładano spadku inflacji to dalszy wzrost cen paliw na rynkach światowych, podwyżki cen energii, a także wzrost cen żywności spowodowany głównie spadkiem podaży zbóż i ich przetworów.

Od IV kwartału 1999 r. dynamika **popytu krajowego**, zarówno konsumpcyjnego, jak i inwestycyjnego była niższa od dynamiki PKB. Osłabienie dynamiki popytu krajowego pociągnęło za sobą spowolnienie wzrostu **produkcji sprzedanej przemysłu** (z 10,7% w I kwartale, do 9,6% w II, 6,7% w III oraz zaledwie 3,2% w IV). W skali całego roku produkcja przemysłowa wzrosła o 7,1%, w tym przemysłu przetwórczego o 7,3%.

W związku z malejącą zdolnością gospodarki do inwestowania, zmniejszyła się (o 2,1%) **produkcja budowlano – montażowa**. O ile w I kwartale odnotowano jeszcze jej wzrost (o 4,2%), to w następnych już spadek (odpowiednio o 1,7%, 2,9% i 3,3%).

Sytuacja sektora przedsiębiorstw uległa dalszemu zróżnicowaniu. Wprawdzie wynik finansowy brutto sektora przedsiębiorstw (18,4 mld zł) był ponad dwukrotnie wyższy niż w 1999 r. (8,8 mld zł), ale wiele przedsiębiorstw odnotowało dużo gorsze niż w roku poprzednim wyniki. Niższy wzrost wyniku ze sprzedaży odnotowały przedsiębiorstwa

²⁸ Tamże, str. 144, tabl. 54.

²⁹ Tamże, str. 28, tabl. 1.

produkujące m.in. wyroby tytoniowe, odzież i wyroby futrzarskie, wyroby gumowe i z tworzyw sztucznych, meble oraz sprzęt i urządzenia radiowe, a także przedsiębiorstwa budowlane i handlowe. Handel detaliczny zakończył 2000 r. stratą (-513,4 mln zł), podczas gdy poprzedni zyskiem (459,4 mln zł)³⁰.

Poważnym problemem polskiej gospodarki jest duże i nadal rosnące **bezrobocie**. W porównaniu z 1999 r., przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się o 3,3% (o 483 tys. osób), w tym w przemyśle o 6,3% (o 262 tys. osób). Liczba bezrobotnych przekroczyła 2 703 tys. osób i była o 15,0% wyższa niż przed rokiem. Stopa bezrobocia wzrosła do 15% (z 13,1% na koniec 1999 r.) i osiągnęła poziom z końca 1995 r.

Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się nominalnie o 11,4%, a realnie o 1,2% (w 1999 r. o 3%), natomiast realny poziom emerytur i rent pracowniczych obniżył się o 2,3%³¹. W związku z wolniejszym niż w 1999 r. wzrostem płac realnych i świadczeń społecznych, a także zwiększeniem liczby bezrobotnych, sytuacja dochodowa części gospodarstw domowych uległa pogorszeniu.

Najważniejszym wydarzeniem dla polskiego rynku finansowego było **upłynnienie kursu złotego** z dniem 12 kwietnia 2000 r. Banki i ich klienci zostali zmuszeni do poprawy zarządzania ryzykiem kursowym i skuteczniejszego zabezpieczania się przed nim, co stymulowało rozwój rynku transakcji terminowych.

W 2000 r. Rada Polityki Pieniężnej dwukrotnie podnosiła **podstawowe stopy procentowe** (w lutym o 1 pkt proc. i w sierpniu o kolejne 1,5 pkt proc.), w następstwie czego wzrosły także nominalne i realne stopy procentowe na rynku finansowym.

Z dniem 30 marca 2000 r. weszła w życie **uchwała nr 8/1999 KNB** z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków³², na mocy której:

- stopę rezerw celowych na normalne kredyty konsumpcyjne i na należności pod obserwacją ustalono na 1% (wobec 0,5% w 1999 r.)³³;

³⁰ Tamże, str. 65-70, tabl. 23 i 24.

³¹ Tamże, str. 23 – 25, tabl. 1.

- dopuszczono możliwość pomniejszania wymaganego poziomu rezerw celowych na normalne kredyty konsumpcyjne oraz na należności pod obserwacją (każdą z kategorii) o równowartość 25% rezerwy na ryzyko ogólne;

- ograniczono możliwość pomniejszania podstawy tworzenia rezerw celowych o zastaw rejestrowy ustanowiony na rzeczach ruchomych oraz o przewłaszczenie rzeczy ruchomej (do 75% kwoty możliwej do uzyskania i do wysokości nieprzekraczającej 50% pierwotnie zabezpieczanej kwoty), a w przypadku kredytów konsumpcyjnych dla osób prywatnych wykluczono możliwość pomniejszania podstawy tworzenia rezerw o zabezpieczenia prawne.

Wpływ przyjętych rozwiązań na sytuację poszczególnych banków zależał od struktury portfela kredytowego, struktury przyjętych zabezpieczeń prawnych oraz wysokości rezerwy na ryzyko ogólne.

W 2000 r. korzystny wpływ na rozwój sektora bankowego miało obniżenie **stawki podatku dochodowego od osób prawnych** do 30% podstawy opodatkowania (o 4 pkt proc.), dzięki czemu większa część zysku mogła pozostać w dyspozycji banków i służyć finansowaniu ich dalszego rozwoju.

Pozytywnie na sytuację banków oddziaływało także obniżenie w 1999 r. stóp rezerwy obowiązkowej. Z tego tytułu zwiększył się udział aktywów przychodowych w aktywach, a zmniejszył koszt powiększenia bazy depozytowej. Jednocześnie przychody banków zwiększyły się o odsetki od obligacji NBP, otrzymanych w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej.

W 2000 r. **kwota środków gwarantowanych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny** wzrosła do równowartości 11 000 euro³⁴. Stawkę opłaty rocznej Rada BFG ustaliła na poziomie 0,23% sumy aktywów bilansowych, gwarancji i poręczeń ważonych ryzykiem oraz 0,115% sumy ważonych ryzykiem zobowiązań pozabilansowych pomniejszonych o gwarancje, poręczenia i przyrzeczone linie kredytowe³⁵, a stawkę odpisów na fundusz

³² Dz. Urz. NBP Nr 26, poz. 39.

³³ Poprzednia regulacja przewidywała 1,5% w I półroczu, a 2% w II półroczu 2000 r.

³⁴ W 2001 r. wzrosła do 15 000 euro, w 2002 r. do 17 000 euro, a w 2003 r. do 20 000 euro.

³⁵ Zob. uchwała nr 32/99 Rady BFG z dnia 15 listopada 1999 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej obowiązkowej opłaty rocznej na 2000 r. wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz terminu jej wniesienia. Przypomnijmy, że

ochrony środków gwarantowanych na maksymalnym poziomie (0,4%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku³⁶.

Negatywny wpływ na sytuację banków w 2000 r. miała **upadłość Banku Staropolskiego SA**. Z tytułu wpłat na fundusz gwarantowanych wypłat dla jego klientów banki poniosły koszty w łącznej wysokości blisko 484,1 mln zł. Do obniżenia efektywności banków przyczyniło się jednak przede wszystkim obniżenie jakości portfela kredytowego i związane z tym wysokie saldo odpisów rezerw celowych.

4. Sytuacja ekonomiczna banków

Warunki zewnętrzne determinowały zarówno dynamikę operacji banków, jak i zrealizowanych przez nie wyników. **Aktywa netto** sektora (430 mld zł) zwiększyły się o 18,4% (realnie o 9,1%). Wzrost ten, choć o 4,4 pkt proc. wyższy nominalnie niż w 1999 r., był jednak wolniejszy niż w latach 1997 i 1998. Udział aktywów netto banków w PKB wzrósł do 62,3% (z 59,4% na koniec 1999 r.) – zob. tabela 40.

Wpływ otoczenia zewnętrznego zaznaczył się szczególnie silnie w bankach komercyjnych, dysponujących 95,8% aktywów sektora.

Nadwyżki środków, powstałe na skutek ograniczenia wzrostu kredytów i niskiej podaży skarbowych papierów wartościowych, banki lokowały na rynku międzybankowym zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Zahamowanie wysokiej w latach poprzednich dynamiki **działalności kredytowej banków** wobec klientów sektora niefinansowego (ze 125,9% w 1999 r. do 117,3%), było rezultatem ograniczenia popytu na kredyt w ślad za spowolnieniem dynamiki gospodarczej i inwestycji (spadku w kategoriach realnych) oraz oddziaływania poziomu realnych stóp procentowych. Przedsiębiorstwa posiadające zdolność kredytową korzystały również z kredytów udzielanych przez banki za granicą i emisji krótkoterminowych papierów dłużnych. Z drugiej zaś strony,

od stycznia 1999 r. udział NBP w finansowaniu rocznej opłaty na rzecz BFG (ustalanej zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy) zwiększył się (z 30% do 40%), a zmniejszył odpowiednio udział banków.

³⁶ Zob. uchwała nr 31/99 Rady BFG z dnia 15 listopada 1999 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej na 2000 r. określającej wysokość funduszy ochrony środków gwarantowanych tworzonych przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania.

wobec rosnącego ryzyka (i kosztów tworzonych rezerw), banki prowadziły bardziej selektywną politykę kredytową.

Mniejsze niż przed rokiem było również zainteresowanie osób prywatnych kredytami konsumpcyjnymi, zwłaszcza udzielanymi w systemie sprzedaży ratalnej (w tym na samochody). Zaznaczył się wzrost związanego z tymi kredytami ryzyka.

Wolumen **należności banków komercyjnych od sektora budżetowego** zmniejszył się o 45,8% (do 6,7 mld zł), głównie w wyniku konwersji na skarbowe papiery wartościowe wiarytelności banków od Skarbu Państwa z tytułu nieuregulowanych zobowiązań ochrony zdrowia (powstałych przed 1 stycznia 1999 r.) oraz częściowej ich spłaty przez Ministerstwo Finansów.

Pomimo przekazania bankom w ramach tej konwersji obligacji skarbowych (o wartości około 6 mld zł), dynamika **portfela papierów wartościowych** (109,8%) była niska, a udział papierów emitowanych przez Skarb Państwa w portfelu banków komercyjnych obniżył się o 8,6 pkt proc. (do 54,9%). Zwiększył się natomiast o 8,4 pkt proc. (do 21,2%) udział bonów pieniężnych NBP, dzięki czemu łączny udział papierów wartościowych banku centralnego w portfelu banków podniósł się o 6,8 pkt proc. (do 35,3%). Łączny udział portfela papierów wartościowych w aktywach banków komercyjnych zmalał jednak do wyjątkowo niskiego (22,7%) poziomu.

Dynamika **depozytów podmiotów sektora niefinansowego** ogółem uległa spowolnieniu (z 118,1% do 114,9%) wskutek zmniejszenia wolumenu środków na rachunkach bieżących przedsiębiorstw oraz niskiej dynamiki ich depozytów terminowych. Jednakże depozyty osób prywatnych (179 mld zł) rosły szybciej i były o 20,7%, a terminowe o 26,1% wyższe niż rok wcześniej. Udział depozytów pozyskanych od sektora niefinansowego (241 mld zł) w strukturze źródeł finansowania banków obniżył się o 1,8 pkt proc. (do 58,5%). Udział kapitałów (8,3%) pozostał natomiast na niezmiennym poziomie.

Rok 2000 był kolejnym rokiem obniżania się **jakości portfela kredytowego** banków. W końcu grudnia już 15,3% (ze 180,2 mld zł) należności banków komercyjnych od sektora niefinansowego stanowiły należności zagrożone (wobec 10,9% i 13,7% w latach 1998

i 1999). Udział należności zagrożonych w należnościach od podmiotów gospodarczych, stanowiących 74,3% ogółu należności banków komercyjnych, osiągnął poziom 17,5% i był o 1,7 pkt proc. wyższy niż rok wcześniej i o 5,6 pkt proc. niż w 1998 r. Pomimo wzrostu o 2,1 pkt proc. udziału „złych długów” w portfelu należności od osób prywatnych ich udział był nadal znacznie niższy i wynosił 8,7%.

Niekorzystne zmiany zaszły również w **strukturze należności zagrożonych**. Udział należności wątpliwych i straconych zwiększył się odpowiednio o 8,6 pkt proc. (do 34,6%) i o 0,9 pkt proc. (do 36,6%). Należności pod obserwacją (11,9 mld zł), potencjalne źródło złych długów w latach następnych, stanowiły 6,6% należności brutto banków komercyjnych od sektora niefinansowego. Posiadało je w swoich portfelach 55 banków, a w 11 stanowiły one więcej niż 15% należności brutto.

Znaczący wzrost należności zagrożonych w ostatnich dwóch latach był konsekwencją wysokiej dynamiki zadłużenia podmiotów sektora niefinansowego w latach je poprzedzających. Czynnikiem wpływającym na pogorszenie jakości portfela kredytowego banków była sytuacja finansowa kredytobiorców korporacyjnych prowadzących działalność handlową i budowlaną, których zadłużenie stanowiło znaczną część portfela kredytowego banków. Do obniżenia jakości należności przyczyniły się również problemy z obsługą kredytów konsumpcyjnych, zaciąganych masowo w latach poprzednich.

Pogorszenie to było jednak również wynikiem zbyt liberalnej oceny ryzyka kredytowego w bankach, co wiązało się także z ekspansywną polityką kredytową lat ubiegłych. O niewłaściwej ocenie sytuacji ekonomiczno-finansowej potencjalnych kredytobiorców może świadczyć fakt, że 10,4% (9,8% przed rokiem) należności powstałych w 2000 r. banki zaklasyfikowały już do należności zagrożonych, w tym 1,7% (1,4% w 1999 r.) do należności straconych.

Działania nadzorcze Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego (inspekcje i kierowane do banków pisma interwencyjne), zmierzające do urealnienia oceny jakości portfela kredytowego, doprowadziły do ewidencyjnego zwiększenia o ok. 27% należności zagrożonych i w konsekwencji wzrostu ich udziału w portfelu kredytowym oraz utworzenia dodatkowych rezerw celowych.

Pomimo poprawy jakości należności od sektora finansowego, wyrażającej się spadkiem o 0,5 pkt proc. (do 2,0%) udziału należności zagrożonych pod wpływem dominujących w ich strukturze należności od banków, udział należności zagrożonych w należnościach od podmiotów tego sektora zaliczanych do innych jednostek finansowych zwiększył się poważnie, przede wszystkim na skutek trudności finansowych firm leasingowych.

Następstwem pogorszenia jakości należności był przyrost o 23,0% (do 11,5 mld zł, w tym do 11,2 mld zł, tj. o 22,5% w bankach komercyjnych) **utworzonych rezerw celowych**. Dzięki wykorzystaniu możliwości pomniejszania wymaganej wysokości rezerw na kredyty konsumpcyjne zaklasyfikowane do normalnych i na należności pod obserwacją o równowartość 25% rezerwy na ryzyko ogólne, dynamika rezerw celowych była wolniejsza niż wynikałoby to z tempa przyrostu podstawy ich naliczania. Przyczyniło się to natomiast do znacznego wzrostu (o 33,7%, do 1 650 mln zł) rezerwy na ryzyko ogólne.

Podstawa tworzenia rezerw celowych na zagrożone należności i udzielone zobowiązania pozabilansowe wzrosła o 37,1%, a na należności pod obserwacją o 29,1% w związku z wolniejszym wzrostem wartości zabezpieczeń prawnych. Podstawa tworzenia rezerw na normalne kredyty konsumpcyjne zwiększyła się o 22,4%. Ryzyko z tytułu kredytów zagrożonych było jednak w pełni zamortyzowane; utworzone rezerwy celowe były bowiem wyższe od wymaganego poziomu.

Wolumen **pozycji pozabilansowych** banków komercyjnych (99,8% pozycji sektora) zwiększył się o 113,4% (do 632,4 mld zł), co było głównie związane z bardzo szybkim wzrostem aktywności banków na rynku operacji pochodnych, których skala (386,2 mld zł) była ponad trzykrotnie większa niż w 1999 r. (120,7 mld zł).

Wzrost pozycji pozabilansowych, spowodowany w dużej mierze działalnością 4 najbardziej aktywnych w tej dziedzinie banków (zrealizowały 49,5% wolumenu transakcji), wpłynął na dalsze zwiększenie ich relacji do aktywów netto i funduszy własnych banków komercyjnych.

Koszty i przychody z operacji pozabilansowymi instrumentami finansowymi były najszybciej rosnącymi elementami rachunku zysków i strat. W efekcie znacznie wzrosły wyniki z pozycji wymiany (o 84,5%) oraz z operacji finansowych (o 45,3%).

Nadwyżka aktywów nad pasywami w walutach obcych (25,7 mld zł) była znacznie wyższa niż rok wcześniej (8,4 mld zł). Z grupy banków składających dekadową informację o pozycji walutowej, większość utrzymywała **pozycje całkowite** na poziomie nieprzekraczającym 10% funduszy własnych, 3 do 10 banków utrzymywało tę relację w granicach 10%-20% i tylko w nielicznych przypadkach była ona wyższa od 20%, przy normie dopuszczalnego ryzyka walutowego wynoszącej 30%. Najwyższą ekspozycją na ryzyko z tytułu wzrostu kursu złotego (maksymalną sumą pozycji całkowitych długich) sektor bankowy charakteryzował się pod koniec II dekady grudnia, a z tytułu spadku kursu (największą co do wartości bezwzględnej sumą pozycji całkowitych krótkich) w końcu lipca.

Ryzyko płynności w bankach komercyjnych uległo ograniczeniu, na co wskazuje zmniejszenie kluczowej, z punktu widzenia bezpieczeństwa banków, luki w okresie płatności do 1 miesiąca oraz przyrost inwestycji płynnych, przekraczający przyrost zobowiązań płynnych. Nastąpił też dalszy wzrost stabilności bazy depozytowej.

Suma funduszy podstawowych i uzupełniających sektora bankowego, podobnie jak w roku poprzednim, wzrosła o 14,6% (do 35,5 mld zł, z tego banków komercyjnych do 33,9 mld zł). Głównym źródłem przyrostu funduszy był zysk za 1999 r. W wyniku bezpośredniego zasilenia środkami podzielonego zysku suma funduszy banków komercyjnych zwiększyła się o 7,8%.

Fundusze własne sektora bankowego zwiększyły się natomiast o 19,3% (do 30,7 mld zł, w tym banków komercyjnych do 29,3 mld zł). Wysokie tempo wzrostu funduszy było wynikiem obniżenia (o 36,6%) strat finansowych.

Zdecydowana większość (67) działających banków komercyjnych osiągnęła **współczynniki wypłacalności** na wymaganym poziomie (wyższym od 8%). Współczynniki niższe od 8% odnotowało 6 (o 3 mniej niż w 1999 r.) banków komercyjnych (w tym 3

realizowały wieloletnie programy postępowania naprawczego, a w 2 ustanowiono zarządy komisaryczne i zobowiązano banki do opracowania programów naprawczych).

Wynik finansowy brutto banków komercyjnych (blisko 5,8 mld zł) był o 20,9% wyższy niż rok wcześniej. W warunkach porównywalnych przyrost wyniku wyniósł jednak zaledwie 12,8% (realnie 2,5%).

O relatywnie niskiej dynamice wyniku brutto przesądziło zwiększenie o blisko 39% **odpisów netto na rezerwy**. Największy wpływ na ich wysokość miał przyrost rezerw celowych na należności zagrożone, których saldo stanowiło 85,3% łącznego przyrostu rezerw. Gdyby nie nastąpiło pogorszenie i urealnienie jakości portfela kredytowego, wynik finansowy brutto banków komercyjnych byłby o 62,8% wyższy od zrealizowanego.

Wynik odsetkowy zwiększył się o 22,4% (do 15,6 mld zł), a jego udział w tworzeniu wyniku z działalności bankowej zmniejszył o kolejne 2,2 pkt proc. (do 60,8%). Stosunkowo powolny, w stosunku do innych składników wyniku z działalności bankowej, wzrost wyniku z odsetek - mimo dwukrotnej podwyżki stóp procentowych - był związany z presją konkurencyjną ograniczającą wzrost marży odsetkowej. Pozytywnie na dynamikę zysku brutto wpłynęło spowolnienie dynamiki kosztów działania dzięki niższemu (o 2,7%) zatrudnieniu.

Uzyskany przez banki komercyjne **wynik finansowy netto** (4,1 mld zł) był o 37,7% większy niż przed rokiem. To wysokie tempo było jednak w dużej mierze rezultatem czynników niezależnych od banków. Znacznie zmniejszyło się bowiem obciążenie fiskalne w efekcie obniżenia stawki podatku dochodowego o 4 pkt proc. (do 30%). Jeśli stawka podatku dochodowego pozostałaby na poziomie 1999 r., wynik finansowy netto banków komercyjnych byłby o ok. 6% niższy od zrealizowanego, chociaż jego dynamika byłaby nadal wyższa niż dynamika wyniku brutto. Korzystnie dla banków, z punktu widzenia udziału rezerw uznawanych za koszty uzyskania przychodu, ukształtowało się bowiem saldo tworzonych i rozwiązywanych rezerw celowych.

Efektywność banków, mierzona wskaźnikami rentowności, pogorszyła się na skutek zwiększonego obciążenia kosztami tworzonych rezerw. Wyższe stopy zwrotu netto z kapitału i z aktywów banki zawdzięczały czynnikom od nich niezależnym; stopy zwrotu brutto

z kapitału i z aktywów wykazywały zdecydowanie mniejszą poprawę. Zaledwie 27 banków (wobec 40 przed rokiem) osiągnęło zwrot z kapitału wyższy od stopy inflacji, co oznacza, że coraz większej liczbie banków nie udaje się utrzymać realnej wartości kapitału.

Banki komercyjne w **planach finansowych na 2000 r.** założyły wzrost aktywów do 423 mld zł, podwyższenie funduszy własnych do 35 mld zł oraz osiągnięcie 6,5 mld zł zysku brutto. Założenia dotyczące wolumenu należności od sektora niefinansowego zrealizowano zaledwie w 86%. Wynik z działalności bankowej był wyższy od zaplanowanego (o 5,7%), a koszty działania niższe (o 2,4%), pomimo dodatkowych kosztów (w związku z nieuwzględnionymi w planach wydatkami z tytułu upadłości Banku Staropolskiego SA). Silniejsze niż przewidywano pogorszenie jakości portfela od sektora niefinansowego spowodowało wyższy niż prognozowano wzrost kosztów tworzenia rezerw celowych. W rezultacie banki uzyskały wynik finansowy brutto o 11,6% gorszy od planowanego. Fundusze własne 47 banków osiągnęły poziom nie niższy niż założony w planie.

Banki spółdzielcze osiągnęły wprawdzie wolniejszą niż banki komercyjne dynamikę aktywów (o 1,3 pkt proc.), jednak odnotowały wyższą niż banki komercyjne dynamikę należności kredytowych od klientów sektora niefinansowego. W efekcie zwiększył się ich udział w należnościach kredytowych banków od podmiotów sektora niefinansowego (o 0,3 pkt proc., do 5,4%). Wolumen tych należności (9,8 mld zł) zwiększył się o 25,4%, głównie dzięki wyższemu o 26,7% niż przed rokiem zaangażowaniu kredytowemu wobec podmiotów gospodarczych, do czego przyczynił się przyrost kredytów preferencyjnych dla rolnictwa. Banki spółdzielcze pozyskały od sektora niefinansowego depozyty o wartości (13,2 mld zł) o 18,8% wyższej niż w 1999 r. (banki komercyjne tylko o 14,9%), przede wszystkim w rezultacie zwiększenia depozytów przedsiębiorstw.

Na zasilenie funduszy własnych banki spółdzielcze przeznaczyły 79,6% zysku netto za 1999 r. (banki komercyjne tylko 71,3%), co spowodowało ich przyrost o ponad 11%. Fundusze własne banków spółdzielczych zwiększyły się o 22,3% (do blisko 1,5 mld zł), tj. o 3 pkt proc. szybciej niż banków komercyjnych. Przeciętny dla tych banków współczynnik wypłacalności wyniósł 12,8%, a wymaganego poziomu nie osiągnęło 27 banków (wg stanu w grudniu).

Przyrost należności zagrożonych od podmiotów niefinansowych w 2000 r. w tej grupie banków (o 54,4%, do 154,2 mln zł) wyprzedził o 25 pkt proc. wzrost tych należności w bankach komercyjnych. Udział należności zagrożonych (4,3%), choć o 0,8 pkt proc. większy niż przed rokiem, był jednak ponad trzykrotnie niższy niż w bankach komercyjnych. Było to w dużej mierze rezultatem odkupienia przez banki regionalne i zrzeszające - w ramach restrukturyzacji sektora spółdzielczego - części zagrożonych należności banków spółdzielczych, które obciążały portfel banków komercyjnych.

W 2000 r. banki spółdzielcze wypracowały wynik finansowy brutto o 49,4% wyższy niż w roku poprzednim (o 13,5% w 1999 r.) dzięki przyrostowi o 34,3% wyniku odsetkowego i o 31,2% z prowizji, przy niższych (o 24,6%) kosztach działania i amortyzacji. Wysoka dynamika wyniku z odsetek była rezultatem m.in. wzrostu o 2 pkt proc. (do 88,3%) udziału aktywów przychodowych w aktywach. Udział ten był o 1,1 pkt proc. wyższy niż w bankach komercyjnych. Odpisy netto na rezerwy celowe w tych bankach nie stanowiły tak poważnego obciążenia wyniku z działalności bankowej, jak to miało miejsce w bankach komercyjnych, ze względu na niski udział należności zagrożonych w portfelu kredytowym. W 2000 r. odpisy netto rezerw stanowiły 5,3% wyniku na działalności bankowej banków spółdzielczych (15,1% w komercyjnych) wobec 3,4% w poprzednim roku.

Wysoką dynamikę zysku brutto banki spółdzielcze osiągnęły w większości samodzielnie, tj. przy malejącym udziale pomocy finansowej ze środków publicznych. O ile bowiem w 1999 r. środki te stanowiły jeszcze 11,6%, to w 2000 r. już tylko 5,5% tego wyniku.

Wprawdzie wskaźniki efektywności banków spółdzielczych w stosunku do poprzedniego roku wyraźnie się poprawiły, jednak (poza poziomem kosztów) były znacznie niższe niż w latach 1996 i 1997.

• • •

W 2000 r. sytuacja banków uległa dalszemu zróżnicowaniu. W trudnej sytuacji znalazły się zwłaszcza realizujące programy naprawcze małe banki z przewagą kapitału polskiego, które aby utrzymać się na rynku będą musiały bądź pozyskać inwestora strategicznego bądź połączyć się z innym silnym kapitałowo bankiem. Z tego względu, a także w związku

z eliminowaniem konkurencji między bankami należącymi do tej samej grupy kapitałowej, 2001 r. zapowiada się jako kolejny rok konsolidacji sektora bankowego w Polsce. Allied Irish Bank European Investments Ltd prowadzi prace nad połączeniem Wielkopolskiego Banku Kredytowego SA z Bankiem Zachodnim SA, a ING nad połączeniem swojego oddziału w Warszawie z Bankiem Śląskim SA. Dojdzie prawdopodobnie do fuzji kontrolowanych przez fińsko - szwedzką grupę MeritaNordbanken Banku Własności Pracowniczej – Unibank SA z Bankiem Komunalnym SA oraz Powszechnego Banku Kredytowego SA z Bankiem Przemysłowo - Handlowym SA (w konsekwencji przejęcia Banku Austria przez HypoVereinsbank).

Konsolidacja nie ominie również banków regionalnych i zrzeszających banki spółdzielcze oraz samych banków spółdzielczych. Spośród 150 banków spółdzielczych o funduszach niższych niż 300 tys. euro, jedynie ok. 30 będzie w stanie samodzielnie osiągnąć minimum kapitałowe w wyniku przeznaczenia na ten cel zysku za 2000 r. Pozostałe banki, o ile nie zajdą okoliczności, które trudno obecnie przewidzieć, powinny przed końcem 2001 r. połączyć się z innymi bankami spółdzielczymi.

Fuzje przyczynią się do zwiększenia koncentracji usług bankowych w Polsce. Szacuje się, że w końcu 2001 r. do 10 największych banków należeć będzie blisko 82% aktywów netto, 86% depozytów od sektora niefinansowego i 78% kredytów dla sektora niefinansowego (odpowiednio 66,9%, 70,3% i 66,7% w końcu 2000 r.).

Opracował:
**Wydział Analiz Systemu Bankowego
w Biurze Analiz Systemu Bankowego GINB**

Aprobował:
**Wojciech Kwaśniak
Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego**

Spis tabel i załączników

Tabela 1	Liczba banków w Polsce oraz udział grup banków w sektorze bankowym
Tabela 2	Liczba zatrudnionych w sektorze bankowym (bez placówek zagranicznych)
Tabela 3	Liczba placówek banków komercyjnych w kraju (bez centrali i przedstawicielstw)
Tabela 4	Struktura własnościowa sektora bankowego
Tabela 5	Aktywa netto i kapitał wyróżnionych grup banków
Tabela 6	Kapitał zagraniczny według pochodzenia
Tabela 7	Aktywa sektora bankowego w latach 1993 – 2000
Tabela 8	Struktura aktywów (netto) banków komercyjnych
Tabela 9	Struktura pasywów banków komercyjnych
Tabela 10	Aktywa netto sektora bankowego
Tabela 11	Udział największych banków w sektorze bankowym
Tabela 12	Udział kredytów, papierów wartościowych oraz depozytów w sumie bilansowej
Tabela 13	Struktura portfela papierów wartościowych banków komercyjnych
Tabela 14	Należności brutto banków komercyjnych od sektora niefinansowego
Tabela 15	Należności brutto banków komercyjnych od podmiotów gospodarczych i osób prywatnych
Tabela 16	Struktura zagrożonych należności banków komercyjnych od sektora finansowego
Tabela 17	Należności zagrożone banków komercyjnych od sektora niefinansowego
Tabela 18	Rezerwy celowe na deprecjację oraz rezerwy na ryzyko ogólne w bankach komercyjnych
Tabela 19	Pokrycie rezerwami celowymi normalnych kredytów konsumpcyjnych oraz należności i zobowiązań pozabilansowych pod obserwacją
Tabela 20	Pokrycie rezerwami celowymi zagrożonych należności i zobowiązań pozabilansowych
Tabela 21	Udział należności zagrożonych w należnościach brutto od podmiotów niefinansowych
Tabela 22	Struktura należności brutto banków komercyjnych od sektora niefinansowego
Tabela 23	Struktura kredytów mieszkaniowych sektora bankowego
Tabela 24	Zobowiązania banków komercyjnych wobec sektora niefinansowego
Tabela 25	Depozyty sektora niefinansowego w latach 1993 – 2000
Tabela 26	Suma funduszy podstawowych i uzupełniających banków
Tabela 27	Fundusze własne banków
Tabela 28	Struktura banków komercyjnych według współczynnika wypłacalności
Tabela 29	Struktura banków spółdzielczych według współczynnika wypłacalności
Tabela 30	Pozycje pozabilansowe w sektorze bankowym
Tabela 31	Struktura pozycji pozabilansowych banków komercyjnych
Tabela 32	Transakcje pochodne banków komercyjnych
Tabela 33	Przychody ogółem, koszty całkowite oraz wynik finansowy banków
Tabela 34	Poziom kosztów oraz rentowność (brutto i netto)
Tabela 35	Wybrane wskaźniki charakteryzujące efektywność banków komercyjnych
Tabela 36	Koszty działania banków komercyjnych
Tabela 37	Rachunek zysków i strat banków w 2000 r.
Tabela 38	Rachunek zysków i strat banków w 1999 r.
Tabela 39	Sektor spółdzielczy na tle sektora bankowego
Tabela 40	Produkt krajowy brutto i aktywa netto sektora bankowego w Polsce
Tabela 41	Podstawowe informacje o bankach w przeliczeniu na euro
Załącznik 1	Lista banków w Polsce
Załącznik 2	Lista banków giełdowych
Załącznik 3	Lista banków z mniejszościowym udziałem kapitału zagranicznego
Załącznik 4	Wykaz aktów prawnych

Tabela 1

Liczba banków w Polsce oraz udział wyróżnionych grup banków w sektorze bankowym

Lp.	Wyszczególnienie	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Liczba banków (bez banków w stanie upadłości i w likwidacji)									
1	Banki komercyjne, z tego:	87	82	81	81	83	83	77	74
2	z przewagą kapitału państwowego, ³⁷ z tego:	29	29	27	24	15	13	7	7
	- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa ³⁸	16	15	13	8	6	6	3	3
	- stanowiące pośrednio własność Skarbu Państwa	11	11	11	13	8	7	4	4
	- będące własnością NBP	2	3	3	3	1	0	0	0
3	z przewagą kapitału prywatnego, z tego z przewagą:	58	53	54	57	68	70	70	67
	- kapitału polskiego	48	42	36	32	39 ³⁹	39	31	20
	- kapitału zagranicznego ⁴⁰	10	11	18	25	29 ⁴¹	31	39	47 ⁴²
4	Banki spółdzielcze	1 653	1 612	1 510	1 394	1 295	1 189	781	680
5	Sektor bankowy	1 740	1 694	1 591	1 475	1 378	1 272	858	754
Suma bilansowa (suma aktywów netto ⁴³) w %									
1	Banki komercyjne, z tego:	93,4	94,7	95,2	95,4	95,5	95,7	95,8	95,8
2	z przewagą kapitału państwowego, w tym:	80,4	76,1	68,3	66,5	49,3	45,9	23,9	22,9
	- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	76,1	70,8	63,0	51,1	38,2	36,7	22,1	21,1
3	z przewagą kapitału prywatnego, z tego z przewagą:	13,0	18,6	26,9	28,9	46,2	49,8	71,8	72,9
	- kapitału polskiego	10,4	15,4	22,7	15,1	30,9	33,2	24,6	3,3
	- kapitału zagranicznego	2,6	3,2	4,2	13,7	15,3	16,6	47,2	69,6
4	Banki spółdzielcze	6,6	5,3	4,8	4,6	4,5	4,3	4,2	4,2
5	Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kredyty netto⁴⁴ w %

³⁷ Banki, w których do Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych lub NBP należał pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50% + 1 głos na WZA.

³⁸ Banki, w których bezpośrednio do Skarbu Państwa należał pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50% + 1 głos na WZA.

³⁹ W tym Rzeszowski Bank Regionalny SA w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁴⁰ Oddziały banków zagranicznych oraz banki w formie spółek akcyjnych, w których do zagranicznych osób (prawnych lub fizycznych) należy bezpośrednio lub pośrednio pakiet akcji dający prawo wykonywania łącznie co najmniej 50% + 1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

⁴¹ W tym Bank of America Polska SA w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁴² W tym Śląski Bank Hipoteczny SA w organizacji, który nie składał sprawozdań.

⁴³ Suma aktywów pomniejszona o umorzenia oraz utworzone rezerwy celowe i na deprecjację.

Lp.	Wyszczególnienie	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Banki komercyjne, z tego:	92,9	93,3	94,5	93,9	94,5	95,0	94,9	94,6
2	z przewagą kapitału państwowego, w tym:	79,3	73,0	63,7	61,3	43,2	38,8	21,4	21,2
	- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	76,6	69,1	58,5	42,0	27,9	26,3	19,7	19,4
3	z przewagą kapitału prywatnego, z tego z przewagą:	13,6	20,3	30,8	32,6	51,3	56,2	73,5	73,4
	- kapitału polskiego	10,9	15,9	25,0	16,6	33,1	34,3	22,6	3,2
	- kapitału zagranicznego	2,7	4,4	5,8	16,0	18,2	21,9	50,9	70,2
4	Banki spółdzielcze	7,1	6,7	5,5	6,1	5,5	5,0	5,1	5,4
5	Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Depozyty sektora niefinansowego w %									
1	Banki komercyjne, z tego:	92,4	94,1	94,5	94,5	94,8	94,8	95,0	94,8
2	z przewagą kapitału państwowego, w tym:	81,1	77,3	71,3	70,1	58,0	53,6	29,3	28,9
	- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	75,6	71,6	65,6	57,2	49,5	46,4	27,9	27,4
3	z przewagą kapitału prywatnego, z tego z przewagą:	11,3	16,8	23,2	24,4	36,8	41,2	65,7	65,9
	- kapitału polskiego	9,2	14,1	20,2	12,2	24,1	27,5	20,1	2,4
	- kapitału zagranicznego	2,1	2,7	3,0	12,2	12,7	13,7	45,6	63,5
4	Banki spółdzielcze	7,6	5,9	5,5	5,5	5,2	5,2	5,0	5,2
5	Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Suma funduszy podstawowych i uzupełniających w % ⁴⁵									
1	Banki komercyjne, z tego:	92,0	94,3	94,6	95,1	95,2	95,6	95,6	95,5
2	z przewagą kapitału państwowego, w tym:	76,8	72,6	61,4	55,9	34,0	33,2	16,4	14,3
	- stanowiące bezpośrednio własność Skarbu Państwa	72,8	66,7	55,4	43,7	25,6	25,7	14,0	12,0
3	z przewagą kapitału prywatnego, z tego z przewagą:	15,2	21,7	33,2	39,2	61,2	62,4	79,2	81,2
	- kapitału polskiego	13,0	18,0	25,6	18,3	37,2	37,7	29,0	3,7
	- kapitału zagranicznego	2,2	3,7	7,6	20,9	24,0	24,7	50,2	77,5
4	Banki spółdzielcze	8,0	5,7	5,4	4,9	4,8	4,4	4,4	4,5
5	Sektor bankowy	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 2

Liczba zatrudnionych⁴⁶ w sektorze bankowym (bez placówek zagranicznych)

⁴⁴ Kredyty i pożyczki (bez skupionych wierzytelności i zrealizowanych gwarancji i poręczeń, które od 1996 r. są wykazywane oddzielnie) pomniejszone o utworzone rezerwy celowe.

⁴⁵ Do końca 1997 r. odpowiadające funduszom własnym brutto.

Stan na koniec	Sektor bankowy	Banki komercyjne			Banki spółdzielcze
		ogółem	z tego z przewagą kapitału		
			polskiego	zagranicznego	
1	2=3+6	3=4+5	4	5	6
1993	.	119 733	119 045	688	.
1994	.	128 705	127 708	997	.
1995	.	136 048	134 048	2 000	.
1996	169 534	144 201	129 102	15 099	25 333
1997	172 227	147 095	130 823	16 272	25 132
1998	174 044	149 067	131 266	17 801	24 977
1999	174 748	149 638	86 199	63 439	25 110
2000	171 235	145 541	60 714	84 827	25 694

Tabela 3

Liczba placówek banków komercyjnych w kraju (bez centrali i przedstawicielstw)

Stan na koniec	Wyszczególnienie	Banki komercyjne			Banki spółdzielcze
		ogółem	z tego z przewagą kapitału		
			polskiego	zagranicznego	
1	2	3=4+5	4	5	6
1993	Oddziały	1 436	1 426	10	.
1994	Oddziały	1 454	1 441	13	.
1995	Oddziały	1 501	1 472	29	.
1996 ⁴⁷	Oddziały	1 580	1 437	143	502
	Inne placówki ⁴⁸	7 981	7 888	93	634
1997 ⁴⁹	Oddziały	1 629	1 460	169	581
	Inne placówki	8 023	7 808	215	674
1998 ⁵⁰	Oddziały	1 864	1 572	292	668
	Inne placówki	7 615	7 385	230	730
1999 ⁵¹	Oddziały	2 235	1 243	992	1 048
	Inne placówki	7 987	6 939	1 048	790
2000 ⁵²	Oddziały	2 406	960	1 446	1 148
	Inne placówki	8 614	6 610	2 004	875

Tabela 4

Struktura własnościowa sektora bankowego

⁴⁶ W przeliczeniu na pełne etaty.

⁴⁷ 12 banków (4 z przewagą kapitału polskiego i 8 z przewagą kapitału zagranicznego) nie posiadało oddziałów, w tym 11 banków (odpowiednio 3 i 8) nie posiadało także innych placówek.

⁴⁸ Filie, ekspozytury, agencje (bez przedstawicielstw) i inne.

⁴⁹ 13 banków (2 z przewagą kapitału polskiego i 11 z przewagą kapitału zagranicznego) nie posiadało oddziałów, w tym 11 banków (2 i 9) nie posiadało także innych placówek.

⁵⁰ 17 banków (2 z przewagą kapitału polskiego i 15 z przewagą kapitału zagranicznego) nie posiadało oddziałów, w tym 12 banków (1 i 11) nie posiadało także innych placówek.

⁵¹ 16 banków (1 z przewagą kapitału polskiego i 15 z przewagą kapitału zagranicznego) nie posiadało oddziałów, w tym 11 banków z przewagą kapitału zagranicznego nie posiadało także innych placówek.

⁵² 16 banków (1 z przewagą kapitału polskiego i 15 z przewagą kapitału zagranicznego) nie posiadało oddziałów, w tym 11 banków z przewagą kapitału zagranicznego nie posiadało także innych placówek.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w mln zł				Struktura w %	
		31.12.97	31.12.98	31.12.99	31.12.00	31.12.99	31.12.00
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Kapitał zakładowy ⁵³ (fundusz statutowy, fundusz udziałowy), w tym należący do:	6 223,7	7 529,5	7 698,1	8 500,4	100,00	100,00
2	- bezpośrednio Skarbu Państwa	1 303,8	1 351,0	1 036,8	977,1	13,47	11,49
3	- Narodowego Banku Polskiego	174,6	8,0	8,0	0,0	0,10	0,00
4	- państwowych osób prawnych ⁵⁴	331,6	319,1	249,9	225,0	3,25	2,65
5	- pozostałych podmiotów krajowych ⁵⁵	589,0	690,2	866,3	1 404,6	11,25	16,52
6	- podmiotów zagranicznych	2 462,4	3 561,4	4 089,1	4 575,1	53,12	53,82
7	- akcjonariatu rozproszonego ⁵⁶	1 068,7	1 243,1	1 055,8	895,6	13,72	10,54
8	- udziałowców banków spółdzielczych	293,6	356,7	392,2	423,0	5,09	4,98

Tabela 5

Aktywa netto i kapitał wyróżnionych grup banków (stan na 31 grudnia 2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba banków w grupie	Kapitał zakładowy (fundusz statutowy, fundusz udziałowy) ⁵⁷				Aktywa netto	
			ogółem		w tym zagraniczny		w mln zł	%
			w mln zł	w %	w mln zł	w %		
1	2	3	4	5	6	7 = 6/4	8	9
1	Sektor, z tego:	753	8 500,4	100,0	4 575,1	53,8	430 448,2	100,0
2	- banki spółdzielcze	680	423,0	5,0	0,0	0,0	18 047,7	4,2
3	- banki komercyjne, z tego:	73	8 077,4	95,0	4 575,1	56,6	412 400,5	95,8
4	banki z przewagą kapitału polskiego	27	1 981,1	23,3	62,1	3,1	112 913,0	26,2
5	banki z przewagą kapitału zagranicznego, w tym:	46	6 096,3	71,7	4 513,0	74,0	299 487,5	69,6
6	- spółki akcyjne ze 100% udziałem kapitału zagranicznego oraz oddziały	18	2 592,3	30,5	2 592,3	100,0	42 575,7	9,9
7	- banki przejęte w 1999 r.	8	1 210,1	14,2	859,1	71,0	120 135,3	27,9
8	- banki przejęte w 2000 r.	9	1 535,4	18,1	652,4	42,5	93 564,3	21,7

Tabela 6

Kapitał zagraniczny według pochodzenia

Lp.	Pochodzenie kapitału	Stan na	Kapitał zagraniczny
-----	----------------------	---------	---------------------

⁵³ Dawniej akcyjny.

⁵⁴ Przedsiębiorstwa i banki państwowe, jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, spółki prawa handlowego o większościowym udziale Skarbu Państwa, agencje państwowe itp.

⁵⁵ Łącznie z kapitałem należącym do gmin, który na koniec poszczególnych lat wynosił odpowiednio: 11,1 mln zł, 11,6 mln zł, 10,4 mln zł i 7,5 mln zł.

⁵⁶ Banki wykazują jedynie akcjonariuszy posiadających 5% lub więcej głosów na WZA, natomiast akcjonariuszy posiadających mniej głosów ujmują łącznie w pozycji „pozostali akcjonariusze”. Kapitał należący do tych ostatnich przyjęto określać mianem „kapitał rozproszony”. W przypadku spółek giełdowych bank na ogół nie posiada informacji o wszystkich akcjonariuszach.

⁵⁷ Kapitał grupy banków ogółem, niezależnie od tego czyją jest własnością.

			Kwota (w mln zł)	Udział w kapitale zakładowym należącym do osób zagranicznych (w %)	Udział w kapitale zakładowym banków komercyjnych (w %)
1	2	3	4	5	6
1	USA	1998	1 028,7	28,88	14,34
		1999	945,9	23,13	12,95
		2000	1 223,8	26,75	15,15
2	Niemcy	1998	1 138,1	31,96	15,87
		1999 ⁵⁸	1 075,8	26,31	14,73
		2000	1 088,1	23,78	13,47
3	Holandia	1998	499,0	14,01	6,96
		1999	538,7	13,17	7,37
		2000	560,5	12,25	6,94
4	Francja	1998	324,4	9,11	4,52
		1999	343,1	8,40	4,70
		2000	348,5	7,62	4,31
5	Irlandia	1998	55,4	1,56	0,77
		1999	290,4	7,10	3,97
		2000	325,2	7,11	4,03
6	Austria	1998	256,7	7,21	3,58
		1999	273,5	6,69	3,74
		2000 ⁵⁹	238,0	5,20	2,95
7	Portugalia	1999	110,6	2,70	1,51
		2000	182,3	3,98	2,26
8	Belgia	1998	32,0	0,90	0,45
		1999	163,8	4,01	2,24
		2000	167,2	3,65	2,07
9	Włochy	1999	72,8	1,78	1,00
		2000	88,1	1,93	1,09
10	Szwecja	2000	86,7	1,90	1,07
11	Korea Płd	1998	60,4	1,70	0,84
		1999	60,4	1,48	0,83
		2000	60,4	1,32	0,75
12	Czechy	1998	33,9	0,95	0,47
		1999	34,1	0,83	0,47
		2000	35,2	0,77	0,44
13	Wielka Brytania	1998	19,1	0,54	0,27
		1999	26,1	0,64	0,36
		2000	38,2	0,83	0,47
14	Dania	2000	25,2	0,55	0,31
15	EBOiR	2000	11,0	0,24	0,14
16	Pozostali	1998	113,7	3,19	1,59
		1999	153,8	3,76	2,11
		2000	96,7	2,12	1,19
17	Razem	1998	3 561,4	100,00	49,65
		1999	4 089,1	100,00	55,97
		2000	4 575,1	100,00	56,64

Tabela 7

Aktywa sektora bankowego w latach 1993 - 2000

Stan na	Aktywa netto	Należności od sektora	Papiery
---------	--------------	-----------------------	---------

⁵⁸ Wyjaśnijmy, że Bayerische Hypo- und Vereinsbank objął nową emisję akcji serii C Banku Przemysłowo - Handlowego SA (na łączną kwotę 11 456,5 tys. zł). Opłacił je wkładem niepieniężnym (wycenionym na 527 mln zł) w postaci prawa własności akcji HYPO - BANK Polska SA i HypoVereinsbank Polska SA. Z dniem 10 listopada 1999 r. HypoVereinsbank Polska SA został połączony - w trybie art. 464 §3 Kodeksu Handlowego - z Bankiem Przemysłowo - Handlowym SA, tj. bez dalszego podwyższenia kapitału akcyjnego tego ostatniego. W konsekwencji kapitał akcyjny niemieckiego pochodzenia zmniejszył się łącznie o ok. 451,2 mln zł. Nie oznacza to jednak zmniejszenia całkowitego zaangażowania inwestorów niemieckich. Różnica między wartością wniesionego aportu a wartością akcji serii C objętych przez Bayerische Hypo- und Vereinsbank zwiększyła bowiem (o 515 543,5 tys. zł) fundusz zapasowy BPH SA.

⁵⁹ Kapitał pochodzenia austriackiego zmniejszył się, bowiem większość kapitału zakładowego Banku Austria Creditanstalt Poland SA została, w związku z fuzją, przekazana na poczet kapitału zapasowego PBK SA.

koniec		finansowego (bez NBP)	niefinansowego	budżetowego	wartościowe
1	2	3	4	5	6
Sektor bankowy					
1993	83 000,9	14 097,9	27 997,2	2 074,1	19 610,7
1994	109 675,3	20 532,9	33 797,1	910,4	30 978,3
1995	149 342,2	21 774,4	47 545,5	1 601,0	46 239,6
1996	197 215,2	26 020,5	74 706,6	2 316,8	61 943,6
1997	247 668,9	37 363,5	101 792,1	3 511,2	65 793,0
1998	318 726,8	48 095,8	128 984,3	7 136,4	85 791,0
1999	363 427,4	60 530,0	161 359,7	12 428,1	86 514,8
2000	430 448,2	89 824,7	187 151,8	6 893,5	94 953,0
Banki komercyjne					
1993	77 508,6	12 426,6	25 737,8	2 061,3	19 430,0
1994	103 870,1	18 567,2	31 316,2	890,5	30 808,7
1995	142 165,3	18 975,8	44 789,3	1 571,8	45 878,6
1996	188 097,9	23 175,2	70 233,1	2 307,4	61 212,2
1997	236 414,6	34 209,6	96 283,2	3 493,5	64 631,0
1998	305 034,5	43 124,8	122 643,3	7 087,8	84 625,9
1999	348 033,1	55 842,9	153 279,8	12 327,2	85 280,0
2000	412 400,5	85 002,3	177 037,1	6 677,2	93 646,2
Banki spółdzielcze					
1993	5 492,3	1 671,3	2 259,4	12,8	180,7
1994	5 805,2	1 965,7	2 480,9	19,9	169,6
1995	7 176,9	2 798,6	2 756,2	29,2	361,0
1996	9 117,3	2 845,3	4 473,5	9,4	731,4
1997	11 254,3	3 153,9	5 508,9	17,7	1 162,0
1998	13 692,3	4 971,0	6 341,0	48,6	1 165,1
1999	15 394,3	4 687,1	8 079,9	100,9	1 234,8
2000	18 047,7	4 822,4	10 114,7	216,3	1 306,8

Struktura aktywów (netto) banków komercyjnych

Tabela 8

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł	Dynamika 12.1999=100		Struktura w %	
			31.12.00	nominalna	realna	12.99
1	2	3	4	5	6	7
1	Kasa, operacje z NBP	15 862,8	98,5	90,8	4,6	3,9
	w tym: kasa	5 659,1	84,7	78,1	1,9	1,4
	operacje z NBP	10 203,7	108,3	99,8	2,7	2,5
2	Należności od sektora finansowego	85 002,3	152,2	140,3	16,1	20,6
3	Należności od sektora niefinansowego	177 037,1	115,5	106,5	44,0	42,9
4	Należności od sektora budżetowego	6 677,2	54,2	49,9	3,5	1,6
5	Papiery wartościowe	93 646,2	109,8	101,2	24,5	22,7
6	Aktywa trwałe	18 018,2	111,3	102,6	4,7	4,4
7	Pozostałe aktywa	16 156,7	179,4	165,4	2,6	3,9
8	Razem aktywa netto	412 400,5	118,5	109,2	100,0	100,0

Tabela 9

Struktura pasywów banków komercyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł	Dynamika 12.1999=100		Struktura w %	
			31.12.00	nominalna	realna	12.99
1	2	3	4	5	6	7
1	Operacje z bankiem centralnym	5 532,4	96,5	88,9	1,6	1,3
2	Zobowiązania wobec sektora finansowego ⁶⁰	72 088,3	122,7	113,1	16,9	17,5
3	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	248 304,6	115,0	106,0	62,0	60,2
4	Zobowiązania wobec budżetu	14 831,6	116,3	107,2	3,7	3,6
5	Pozostałe pasywa	31 726,0	149,9	138,2	6,1	7,7
6	Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane	34 197,9	117,9	108,7	8,3	8,3
7	Wynik roku bieżącego	5 760,6	120,9	111,4	1,4	1,4
8	Wynik w trakcie zatwierdzania	-40,9	x	x	0,0	0,0
9	Pasywa razem	412 400,5	118,5	109,2	100,0	100,0

Tabela 10

Aktywa netto sektora bankowego

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł	Dynamika 12.1999=100	Udział w sektorze (%)
-----	------------------	---------------------	-------------------------	--------------------------

⁶⁰ Bez zobowiązań wobec NBP, uwzględnionych w poz. 1.

		31.12.00	nominalna	realna	12.99	12.00
1	2	3	4	5	6	7
1	Banki z przewagą kapitału polskiego	112 913,0	113,2	104,3	27,5	26,2
2	Banki, nad którymi kontrolę przejęli inwestorzy zagraniczni w 2000 r.	93 564,3	122,1	112,6	21,1	21,7
3	Pozostałe banki z przewagą kapitału zagranicznego	205 923,2	120,0	110,6	47,2	47,9
4	Banki komercyjne (1+2+3)	412 400,5	118,5	109,2	95,8	95,8
5	Banki spółdzielcze	18 047,7	117,2	108,0	4,2	4,2
6	Sektor bankowy (4+5)	430 448,2	118,4	109,2	100,0	100,0

Tabela 11

Udział największych⁶¹ banków w sektorze bankowym (w %)

Stan na koniec	5 banków	10 banków	15 banków
1	2	3	4
w aktywach (netto)			
1996	48,8	67,3	78,2
1997	46,2	65,7	77,2
1998	42,9	62,3	75,1
1999	47,7	67,7	79,0
2000	46,7	66,9	78,9
w depozytach			
1996	52,3	70,5	81,8
1997	51,9	69,8	82,0
1998	51,0	66,7	78,7
1999	55,4	71,0	83,5
2000	54,7	70,3	82,6
w kredytach (brutto)			
1996	43,8	65,3	76,5
1997	41,4	62,2	76,2
1998	35,7	60,7	72,9
1999	46,1	68,1	77,5
2000	46,1	66,7	76,8

Tabela 12

Udział kredytów, papierów wartościowych oraz depozytów w sumie bilansowej

Stan na koniec	Sektor bankowy	Banki komercyjne	z tego z przewagą kapitału		Banki spółdzielcze
			polskiego	zagranicznego	
1	2	3	4	5	6

⁶¹ Pod względem aktywów netto.

Udział kredytów (netto) dla sektora niefinansowego w sumie bilansowej (w %)					
1993	30,1	30,0	29,9	31,5	32,5
1994	27,7	27,3	26,9	38,4	35,2
1995	29,6	29,3	28,8	41,1	34,1
1996	34,2	33,7	32,7	40,0	45,0
1997	37,7	37,3	35,9	44,9	45,6
1998	37,5	37,2	34,7	49,4	43,3
1999	41,5	41,1	37,6	44,8	49,9
2000	41,0	40,5	38,1	41,3	53,2
Udział papierów wartościowych (netto) w sumie bilansowej (w %)					
1993	23,6	25,1	25,5	9,9	3,3
1994	28,2	29,7	30,2	14,3	2,9
1995	31,0	32,3	32,8	19,8	5,0
1996	31,4	32,5	34,6	20,5	8,0
1997	26,6	27,3	29,6	15,5	10,3
1998	26,9	27,7	29,7	18,2	8,5
1999	23,8	24,5	27,2	21,7	8,0
2000	22,1	22,7	34,6	18,2	7,2
Udział depozytów sektora niefinansowego w sumie bilansowej (w %)					
1993	55,7	55,1	55,4	46,5	64,3
1994	60,0	59,6	59,9	51,8	67,1
1995	57,0	56,6	57,3	42,1	65,3
1996	56,6	56,1	57,1	50,4	67,4
1997	58,3	57,9	59,7	48,4	67,4
1998	58,8	58,3	60,3	48,4	71,2
1999	60,8	60,3	61,8	58,7	72,1
2000	59,1	58,5	70,5	53,9	73,2

Tabela 13

Struktura portfela papierów wartościowych banków komercyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł		Struktura w %		Zmiana stanu
		12.1999	12.2000	12.1999	12.2000	w mln zł
1	2	3	4	5	6	7

1	Papiery wartościowe z prawem do kapitału, z tego emitowane przez:	1 497,7	1 715,3	1,8	1,8	217,7
	- podmioty krajowe	1 412,2	1 586,7	1,7	1,7	174,5
	- podmioty zagraniczne	85,5	128,6	0,1	0,1	43,1
2	Papiery wartościowe dłużne, z tego emitowane przez:	83 920,5	91 511,8	98,1	97,4	7 591,3
	- podmioty krajowe	81 885,6	88 945,6	95,7	94,7	7 059,9
	- Skarb Państwa, z tego:	54 351,7	51 550,6	63,5	54,9	-2 801,1
	- bony skarbowe	15 584,7	10 865,6	18,2	11,6	-4 719,2
	- obligacje	38 766,9	40 685,0	45,3	43,3	1 918,1
	- NBP, z tego:	24 357,4	33 135,8	28,5	35,3	8 778,4
	- bony pieniężne	10 975,8	19 897,2	12,8	21,2	8 921,4
	- obligacje	13 381,6	13 238,6	15,6	14,1	-143,0
	- pozostałe podmioty krajowe	3 176,6	4 259,2	3,7	4,5	1 082,6
	- podmioty zagraniczne	2 034,8	2 566,2	2,4	2,7	531,4
3	Pozostałe papiery wartościowe	148,4	707,5	0,2	0,8	559,1
4	Papiery wartościowe ogółem (brutto)	85 566,5	93 934,6	100,0	100,0	8 368,1

Tabela 14

Należności brutto banków komercyjnych od sektora niefinansowego (stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł	Struktura w %	Dynamika 12.99 = 100	
				nominalna	realna
1	2	3	4	5	6
1	Należności brutto, w tym:	180 237,6	96,5	116,4	107,3
	- normalne kredyty konsumpcyjne	32 066,8		122,4	112,8
	- należności pod obserwacją	11 855,6		117,1	107,9
	- należności zagrożone,	27 564,1		129,4	119,3
	w tym: stracone	10 086,5		132,5	122,1
2	Odsetki,	5 761,8	3,1	113,0	104,1
	w tym zagrożone	4 258,5		106,4	98,1
3	Należności z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych	291,0	0,1	128,9	118,8
4	Pozostałe należności	492,9	0,3	101,7	93,7
5	Należności ogółem (1+2+3+4)	186 783,3	100,0	116,2	107,1

Tabela 15

Należności brutto banków komercyjnych od podmiotów gospodarczych i osób prywatnych (stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w mln zł	Struktura w %	Dynamika 12.99 = 100
1	2	3	4	5

1	Należności od podmiotów gospodarczych	133 924,0	74,3	112,4
2	Należności od osób prywatnych,	44 972,2	25,0	132,1
	w tym: kredyty konsumpcyjne ¹	35 659,0	19,8	125,8
	w tym: kredyty ratalne	15 295,4	8,5	118,7
3	Należności od pozostałych jednostek niefinansowych	1 341,4	0,7	77,5
4	Należności od sektora niefinansowego (1+2+3)	180 237,6	100,0	116,4

Tabela 16

Należności zagrożone banków komercyjnych od podmiotów sektora finansowego
(stan na 31.12.2000 r.)

Wyszczególnienie	Należności w mln zł			Udział % w należnościach ogółem		
	ogółem	zagrożone	w tym stracone	należności zagrożonych	w tym	
					wątpliwych	straconych
1	2	3	4	5	6	7
Banki, w tym:	75 791,9	293,4	283,0	0,4	0	0,4
- krajowe	38 827,4	94,8	84,2	0,2	0	0,2
- zagraniczne	36 964,5	198,7	198,7	0,5	0	0,5
Instytucje ubezpieczeniowe	55,6	5,5	0	9,9	9,9	0
Fundusze inwestycyjne	18,3	9,4	1,1	51,4	0	6,0
Inne jednostki finansowe	8 675,6	1 400,2	580,9	16,1	5,0	6,7
Ogółem sektor finansowy	84 541,4	1 708,6	864,9	2,0	0,2	0,5

Tabela 17

Należności zagrożone banków komercyjnych od sektora niefinansowego
(stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Należności zagrożone			Udział należności zagrożonych w %	
		kwota w mln zł	struktura w %	dynamika 12.99=100	31.12.99	31.12.00
					6	7
1	2	3	4	5	6	7
1	Należności od podmiotów gospodarczych	23 468,6	85,1	124,5	15,8	17,5
2	Należności od osób prywatnych	3 890,3	14,1	172,2	6,6	8,7
	w tym: kredyty konsumpcyjne	3 592,2	13,0	168,1	7,5	10,1
	w tym: kredyty ratalne	2 062,4	7,5	184,6	8,7	13,5
3	Należności od pozostałych jednostek niefinansowych	205,2	0,7	111,3	10,6	15,3
4	Należności od sektora niefinansowego (1+2+3)	27 564,1	100,0	129,4	13,7	15,3

Tabela 18

Rezerwy celowe na deprecjację oraz rezerwy na ryzyko ogólne w bankach komercyjnych
(stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Rezerwy w mln zł		Dynamika utworzonych 1999 = 100
		wymagane	utworzone	

1	2	3	4	5
1	Rezerwy celowe, w tym na:	10 467,0	11 234,1	122,5
	- zagrożone należności i udzielone zobowiązania pozabilansowe	10 337,6	10 554,4	126,4
	- kredyty konsumpcyjne zaklasyfikowane do normalnych	110,3	147,6	75,5
	- należności pod obserwacją	19,1	81,3	50,5
	- pozostałe aktywa i udzielone zobowiązania pozabilansowe	-	450,8	96,5
2	Rezerwy na deprecjację	-	1 318,5	138,2
3	Razem (1+2)	10 467,0	12 552,6	124,0
4	Rezerwa na ryzyko ogólne	-	1 650,2	133,7

Tabela 19

Pokrycie rezerwami celowymi normalnych kredytów konsumpcyjnych oraz należności i zobowiązań pozabilansowych pod obserwacją

Lp.	Kategoria należności	Rezerwy celowe (w procentach portfela)		
		wymagane		utworzone
		przed pomniejszeniem ⁶²	pomniejszone ⁶²	
1	2	3	4	5
1	Normalne kredyty konsumpcyjne	1,0	0,3	0,5
2	Pod obserwacją	1,0	0,2	0,8

Tabela 20

Pokrycie rezerwami celowymi zagrożonych należności i zobowiązań pozabilansowych

Lp.	Kategoria należności	Rezerwy celowe (w procentach podstawy)		
		wymagane	utworzone	
			31.12.1999	31.12.2000
1	2	3	4	5
1	Poniżej standardu	20,0	20,9	20,5
2	Wątpliwe	50,0	54,6	54,6
3	Stracone	100,0	100,8	100,6
4	Ogółem	x	104,4	102,1

Tabela 21

Udział należności zagrożonych w należnościach brutto od sektora niefinansowego (w %)

Lp.	Stan na:	Udział należności zagrożonych w należnościach brutto			
		Ogółem	w tym:		
			poniżej standardu	wątpliwe	stracone
1	2	3	4	5	6

⁶² o 25% kwoty rezerwy na ryzyko ogólne.

Sektor bankowy					
1	1993	30,1	7,3	6,1	16,7
2	1994	27,9	5,8	5,4	16,7
3	1995	20,4	5,2	3,4	11,8
4	1996	12,7	3,9	1,6	7,2
5	1997	10,2	3,8	1,2	5,2
6	1998	10,5	3,9	1,9	4,7
7	1999	13,3	5,1	3,4	4,8
8	31.03.2000	13,1	4,7	3,6	4,8
9	30.06.2000	12,8	4,5	3,7	4,6
10	30.09.2000	14,1	4,9	4,3	4,9
11	31.12.2000	14,7	4,3	5,0	5,4
Banki komercyjne					
1	1993	31,0	7,5	6,4	17,1
2	1994	28,5	5,9	5,7	16,9
3	1995	20,9	5,4	3,5	12,0
4	1996	13,2	4,1	1,7	7,4
5	1997	10,5	3,9	1,2	5,4
6	1998	10,9	4,0	2,0	4,9
7	1999	13,7	5,3	3,6	4,8
8	31.03.2000	13,6	4,9	3,7	4,9
9	30.06.2000	13,3	4,7	3,9	4,7
10	30.09.2000	14,6	5,1	4,5	5,0
11	31.12.2000	15,3	4,4	5,3	5,6
Banki spółdzielcze					
1	1993	24,4	5,5	4,1	14,8
2	1994	21,3	3,8	2,4	15,1
3	1995	11,7	1,9	1,1	8,7
4	1996	5,3	1,2	0,4	3,7
5	1997	3,7	1,1	0,4	2,2
6	1998	3,5	1,2	0,5	1,8
7	1999	3,6	1,4	0,5	1,7
8	31.03.2000	3,7	1,5	0,5	1,7
9	30.06.2000	3,8	1,5	0,6	1,7
10	30.09.2000	4,0	1,6	0,6	1,8
11	31.12.2000	4,4	1,7	0,7	2,0

Tabela 22

Struktura należności brutto banków komercyjnych od sektora niefinansowego (stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	a) ogółem b) złotowe c) dewizowe	Należności brutto	w tym:			Udział należności zagrożonych w należnościach (w %)	
				należności pod obserwacją	należności zagrożone ogółem	w tym: zagrożone kredyty konsumpcyjne	31.12.99	31.12.00
				w mln zł				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Banki z przewagą kapitału polskiego	a	46 567,8	2 111,6	6 559,1	1 452,1	14,3	14,1
		b	43 201,7	1 956,7	6 226,3	1 441,3	14,5	14,4
		c	3 366,1	154,9	332,8	10,8	13,5	9,9
2	Banki z przewagą kapitału zagranicznego	a	133 669,8	9 744,0	21 005,0	2 140,1	13,3	15,7
		b	95 818,4	6 841,5	15 689,4	2 048,4	13,1	16,4
		c	37 851,4	2 902,5	5 315,6	91,7	13,7	14,0
3	Banki komercyjne ogółem (1+2)	a	180 237,6	11 855,6	27 564,1	3 592,2	13,7	15,3
		b	139 020,1	8 798,2	21 995,7	3 489,7	13,8	15,8
		c	41 217,5	3 057,4	5 648,4	102,5	13,6	13,7

Tabela 23

Struktura kredytów mieszkaniowych sektora bankowego (w mln zł) – stan na 31.12. 2000 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Sektor niefinansowy	w tym kredyty:				Udzielone gminom
			zabezpieczone hipoteką i objęte wykupem odsetek ¹	inne objęte wykupem odsetek ²	refinansowane przez Bud-Bank SA ³	pozostałe	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Kredyty dla osób prywatnych							
1.1	Kredyty mieszkaniowe razem, w tym:	9 572,6	62,5	32,7	60,9	9 416,5	x
1.2	normalne	9 041,7	57,6	21,8	53,7	8 908,6	x
1.3	pod obserwacją	230,0	0,2	0,0	2,0	227,8	x
1.4	zagrożone	300,9	4,7	10,9	5,2	280,1	x
1.5	Udział kredytów zagrożonych (w %)	3,1	7,5	33,3	8,5	3,0	x
1.6	Utworzone rezerwy celowe	102,7	5,6	3,6	1,4	92,1	x
II. Kredyty dla podmiotów gospodarczych							
2.1	Kredyty mieszkaniowe razem, w tym:	6 329,2	0,1	3 740,5	0,0	2 588,6	x
2.2	normalne	5 433,5	0,1	3 170,7	0,0	2 262,7	x
2.3	pod obserwacją	179,3	0,0	94,7	0,0	84,6	x
2.4	zagrożone	716,4	0,0	475,1	0,0	241,3	x
2.5	Udział kredytów zagrożonych (w %)	11,3	0,0	12,7	0,0	9,3	x
2.6	Utworzone rezerwy celowe	147,7	0,0	88,9	0,0	58,8	x
III. Ogółem							
3.1	Kredyty mieszkaniowe razem, w tym:	15 901,8	62,6	3 773,2	60,9	12 005,1	132,9
3.2	normalne	14 475,2	57,7	3 192,5	53,7	11 171,3	132,9
3.3	pod obserwacją	409,3	0,2	94,7	2,0	312,4	0,0
3.4	zagrożone	1 017,3	4,7	486,0	5,2	521,4	0,0
3.5	Udział kredytów zagrożonych (w %)	6,4	7,5	12,9	8,5	4,3	0,0
3.6	Utworzone rezerwy celowe	250,4	5,6	92,5	1,4	150,9	x

¹ Kredyty "hipoteczne", udzielone osobom prywatnym do 31.03.1995 r., spłacane przez kredytobiorców wg tzw. ilorazu, objęte przejściowym wykupem części należnych odsetek przez budżet państwa.

² Tzw. "stare" kredyty mieszkaniowe, udzielone na podstawie uchwał rządowych w latach 1965 - 1992, spłacane wg tzw. normatywu i ilorazu, objęte przejściowym wykupem części należnych odsetek przez budżet państwa.

³ Kredyty finansowane ze środków Funduszu Hipotecznego, którym zarządza Bud-Bank SA, a udzielane przez banki uczestniczące w programie rozwoju budownictwa mieszkaniowego w ramach podpisanych umów o współpracy z Bud-Bankiem SA.

Tabela 24

Zobowiązania banków komercyjnych wobec sektora niefinansowego

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł stan na 31.12.2000			Dynamika nominalna 12.1999=100			Dynamika realna 12.1999=100			Struktura ogółem (w %)	
		ogółem	złote	dewizy	ogółem	złote	dewizy	ogółem	złote	dewizy	12.99	12.00
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Depozyty bieżące, w tym:	56 509,7	44 290,4	12 219,3	97,0	96,3	99,7	89,4	88,7	91,9	27,1	22,8
	- podmiotów gospodarczych	20 605,9	17 029,1	3 576,8	89,5	85,2	118,0	82,5	78,5	108,7	10,7	8,3
	- osób prywatnych	33 521,5	25 119,8	8 401,7	101,9	104,3	95,4	93,9	96,1	87,9	15,3	13,5
	- pozostałych podmiotów	2 382,3	2 141,5	240,8	100,5	109,7	57,5	92,6	101,1	53,0	1,1	1,0
2	Depozyty terminowe i zablokowane, w tym:	184 550,7	152 784,3	31 766,4	121,7	124,7	109,4	112,2	114,9	100,8	70,2	74,3
	- podmiotów gospodarczych	32 515,1	27 308,7	5 206,4	103,8	105,3	96,5	95,6	97,0	89,0	14,5	13,1
	- osób prywatnych	145 872,4	119 545,1	26 327,3	126,1	129,7	112,0	116,2	119,5	103,3	53,6	58,7
	- pozostałych podmiotów	6 163,2	5 930,5	232,7	134,8	134,2	153,7	124,3	123,7	141,7	2,1	2,5
3	Rachunki inwestycyjne w BBM	143,4	143,4	0,0	52,7	52,7	x	48,5	48,5	x	0,1	0,1
4	Odsetki	6 296,3	5 818,8	477,5	127,0	128,2	114,2	117,1	118,2	105,3	2,3	2,5
5	Pozostałe zobowiązania	804,5	548,3	256,2	109,7	98,5	145,2	101,1	90,8	133,9	0,3	0,3
6	Odsetki od rachunków inwestycyjnych	0,0	0,0	0,0	x	x	x	x	x	x	0,0	0,0
7	Zobowiązania ogółem, w tym:	248 304,6	203 585,2	44 719,4	115,0	117,0	106,7	106,0	107,9	98,4	100,0	100,0
	- depozyty ogółem (poz. 1+2)	241 060,4	197 074,7	43 985,7	114,9	116,9	106,5	105,9	107,8	98,1	97,3	97,1
	- podmiotów gospodarczych	53 121,0	44 337,8	8 783,2	97,7	96,6	104,2	90,1	89,0	96,1	25,2	21,4
	- osób prywatnych	179 393,9	144 664,9	34 729,0	120,7	124,4	107,5	111,3	114,7	99,1	68,9	72,2
	- pozostałych podmiotów	8 545,5	8 072,0	473,5	123,1	126,7	83,0	113,5	116,8	76,5	3,2	3,5

Tabela 25

Depozyty sektora niefinansowego w latach 1993 – 2000 (w mln zł)

Stan na koniec	Sektor bankowy	w tym:		Banki komercyjne	w tym:	
		złote	dewizy		złote	dewizy
1	2	3	4	5	6	7
Depozyty ogółem						
1993	46 246,1	28 964,8	17 281,3	42 714,8	25 433,5	17 281,3
1994	65 832,3	42 212,9	23 619,4	61 939,2	38 319,8	23 619,4
1995	85 139,6	62 346,2	22 793,4	80 454,3	57 660,9	22 793,4
1996	111 677,9	86 909,2	24 768,7	105 534,7	80 766,0	24 768,7
1997	144 405,9	112 025,9	32 380,0	136 821,0	104 441,0	32 380,0
1998	187 496,5	153 333,2	34 163,3	177 744,4	143 581,1	34 163,3
1999	220 969,5	179 664,3	41 305,2	209 875,0	168 569,8	41 305,2
2000	254 280,3	210 293,6	43 986,7	241 060,4	197 074,7	43 985,7
Podmioty gospodarcze						
1993	11 886,1	11 072,1	814,0	10 730,6	9 916,6	814,0
1994	19 260,4	18 001,9	1 258,5	17 861,3	16 602,8	1 258,5
1995	21 693,8	20 163,9	1 529,9	20 224,9	18 695,0	1 529,9
1996	29 129,9	26 299,1	2 830,8	27 298,0	24 467,2	2 830,8
1997	35 466,3	30 293,4	5 172,9	33 483,8	28 310,9	5 172,9
1998	45 899,3	37 832,2	8 067,1	43 638,6	35 571,5	8 067,1
1999	56 694,7	48 268,9	8 425,8	54 347,0	45 921,2	8 425,8
2000	55 735,4	46 951,6	8 783,8	53 121,0	44 337,8	8 783,2
Osoby prywatne						
1993	32 535,3	16 287,6	16 247,7	30 324,8	14 077,1	16 247,7
1994	44 075,7	22 125,6	21 950,1	41 762,3	19 812,2	21 950,1
1995	60 499,0	39 725,9	20 773,1	57 488,2	36 715,1	20 773,1
1996	79 023,1	57 436,7	21 586,4	74 996,6	53 410,2	21 586,4
1997	104 112,7	77 493,8	26 618,9	98 818,1	72 199,2	26 618,9
1998	135 822,5	110 013,2	25 809,3	128 676,0	102 866,7	25 809,3
1999	156 948,9	124 639,7	32 309,2	148 586,0	116 276,8	32 309,2
2000	189 587,8	154 858,4	34 729,4	179 393,9	144 664,9	34 729,0
Pozostałe podmioty						
1993	1 824,7	1 605,1	219,6	1 659,4	1 439,8	219,6
1994	2 496,2	2 085,4	410,8	2 315,6	1 904,8	410,8
1995	2 946,8	2 456,4	490,4	2 741,2	2 250,8	490,4
1996	3 524,9	3 173,4	351,5	3 240,1	2 888,6	351,5
1997	4 826,9	4 238,7	588,2	4 519,1	3 930,9	588,2
1998	5 774,7	5 487,8	286,9	5 429,8	5 142,9	286,9
1999	7 325,9	6 755,7	570,2	6 942,0	6 371,8	570,2
2000	8 957,1	8 483,6	473,5	8 545,5	8 072,0	473,5

Tabela 26

Suma funduszy podstawowych i uzupełniających banków (w mln zł)

Stan na koniec	Banki komercyjne			Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
	ogółem	z tego z przewagą kapitału			
		polskiego	zagranicznego		
1	2	3	4	5	6
1993	5 966,6	5 822,9	143,7	515,9	6 482,5
1994	8 998,4	8 647,1	351,3	539,5	9 537,9
1995	11 857,5	10 897,2	960,3	670,5	12 528,0
1996	15 723,4	12 260,8	3 462,6	801,7	16 525,1
1997	20 206,9	15 115,3	5 091,6	1 011,7	21 218,6
1998	25 796,7	19 156,3	6 640,4	1 198,5	26 995,2
1999	29 577,8	14 038,4	15 539,4	1 368,2	30 946,0
2000	33 852,1	6 360,5	27 491,6	1 599,2	35 451,3

Tabela 27

Fundusze własne banków (w mln zł)

Stan na koniec	Banki komercyjne			Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
	ogółem	z tego z przewagą kapitału			
		polskiego	zagranicznego		
1	2	3	4	5	6
1993	3 270,5	3 129,4	141,1	123,9	3 394,4
1994	5 193,0	4 851,8	341,2	63,5	5 256,5
1995	7 349,6	6 463,3	886,3	311,3	7 660,9
1996	12 024,2	8 754,1	3 270,1	502,0	12 526,2
1997	17 108,9	12 235,2	4 873,7	751,6	17 860,5
1998	21 500,8	15 063,7	6 437,1	966,8	22 467,6
1999	24 559,7	10 092,3	14 467,4	1 206,8	25 766,5
2000	29 265,5	4 804,8	24 460,7	1 468,2	30 733,7

Tabela 28

Struktura banków komercyjnych według współczynnika wypłacalności

Lp.	Współczynnik wypłacalności w %	Liczba banków na koniec							
		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8 i powyżej	69	64	68	73	73	75	68	67
	z tego 30 -	24	30	26	24	20	18	17	11
	15 - 30	26	21	27	21	27	23	28	29
	12 - 15	4	5	7	15	15	14	9	11
	8 - 12	15	8	8	13	11	20	14	16
2	poniżej 8	18	18	13	8	8	8	9	6
	z tego 2 - 8	5	2	2	1	2	3	4	4
	0 - 2	0	1	0	0	0	0	0	0
	- 0	13	15	11	7	6	5	5	2
3	Ogółem (1+2)	87	82	81	81	81	83	77	73
4	Mediana (Me)	16,5	20,8	18,5	17,5	16,9	15,0	16,6	16,3
5	Średnia arytmetyczna (\bar{x})	9,4	11,5	11,5	12,3	12,5	11,7	13,2	12,9

Tabela 29

Struktura banków spółdzielczych według współczynnika wypłacalności

Lp.	Współczynnik wypłacalności w %	Liczba banków na koniec							
		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	8 i powyżej	1300	1188	1144	1074	1119	1087	738	653
	w tym: 30 -	125	60	61	22	16	18	21	26
	15 - 30	788	689	613	380	384	380	267	264
	12 - 15	205	241	217	267	310	312	205	152
	8 - 12	182	198	253	405	409	226	245	211
2	poniżej 8	353	424	366	320	176	102	43	27
	w tym: 2 - 8	114	94	119	169	120	79	34	24
	0 - 2	19	21	32	26	17	7	3	0
	poniżej 0	220	309	215	125	39	16	6	3
3	Ogółem (1+2)	1653	1612	1510	1394	1295	1189	781	680
4	Średnia arytmetyczna (x)	4,7	2,2	8,4	8,8	11,1	11,8	12,8	12,8

Tabela 30

Pozycje pozabilansowe w sektorze bankowym

Lp.	Wyszczególnienie	Sektor bankowy	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
1	2	3	4	5
Pozycje pozabilansowe według stanu na 31.12.1999 r. (wartość w mln zł)				
1	Zobowiązania udzielone	59 042,5	58 390,0	652,5
2	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	204 680,6	204 633,0	47,6
3	Zobowiązania otrzymane	33 513,8	33 377,2	136,7
Pozycje pozabilansowe według stanu na 31.12.2000 r. (wartość w mln zł)				
1	Zobowiązania udzielone	74 896,5	74 065,9	830,6
2	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	525 485,4	525 404,9	80,5
3	Zobowiązania otrzymane	33 130,5	32 970,8	159,7

Tabela 31

Struktura pozycji pozabilansowych banków komercyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w mln zł		Dynamika
		12.1999	12.2000	12.1999=100
1	2	3	4	5
1	Zobowiązania udzielone:	58 390,0	74 065,9	126,8
	- jednostkom finansowym	7 471,4	12 765,9	170,9
	- jednostkom niefinansowym	49 803,8	57 444,5	115,3
	- na rzecz budżetu	1 114,9	3 855,5	345,8
2	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży:	204 633,0	525 404,9	256,8
	- operacje walutowe	123 787,2	346 643,1	280,0
	- operacje papierami wartościowymi	3 540,2	5 067,3	143,1
	- zobowiązania z tytułu operacji instrumentami finansowymi	54 874,7	155 429,7	283,2
	- pozostałe	22 430,8	18 264,9	81,4

Tabela 32

Transakcje pochodne banków komercyjnych

Lp.	Wartość transakcji pochodnych w mln zł
-----	--

	Wyszczególnienie	31.12.1999			31.12.2000		
		Ogółem	zabezpieczające	spekulacyjne	Ogółem	zabezpieczające	spekulacyjne
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Transakcje pochodne ogółem, z tego:	120 709,7	24 774,0	95 935,8	386 215,8	71 832,7	314 383,1
2	Transakcje terminowe, w tym:	112 356,8	24 773,6	87 583,2	339 199,7	69 388,5	269 811,1
	- stopy procentowej	49 196,6	3 536,7	45 659,9	157 623,0	13 274,9	144 348,2
	- walutowe	63 130,1	21 211,4	41 918,7	181 016,1	55 556,6	125 459,4
	- związane z papierami wartościowymi	30,1	25,5	4,7	560,6	557,1	3,5
3	Opcje, w tym:	8 352,9	0,4	8 352,5	42 760,1	2 433,4	40 326,7
	- opcje giełdowe	184,0	0,0	184,0	20,6	0	20,6
	- opcje pozagiełdowe	8 169,0	0,4	8 168,6	42 739,5	2 433,4	40 306,1
4	Inne instrumenty, w tym:	0,0	0,0	0,0	4 256,0	10,8	4 245,2
	- giełdowe	0,0	0,0	0,0	0	0	0
	- pozagiełdowe	0,0	0,0	0,0	4 256,0	10,8	4 245,2

Tabela 33

Przychody ogółem, koszty całkowite oraz wynik finansowy banków

Okres	Sektor bankowy	Banki komercyjne	z tego z przewagą kapitału			w tym banki giełdowe	Banki spółdzielcze
			polskiego	w tym państwowego	zagranicznego		
1	2 = 3 + 8	3 = 4 + 6	4	5	6	7	8
Przychody ogółem w mln zł							
1993	19 099,9	17 557,5	17 135,6	15 394,5	421,9	754,1	1 542,4
1994	23 997,3	22 402,0	21 635,7	17 898,1	766,3	2 742,8	1 595,3
1995	28 661,8	26 971,7	25 689,9	18 971,5	1 281,8	6 172,3	1 690,1
1996	33 550,6	31 651,9	26 880,0	22 029,8	4 771,9	7 460,5	1 898,7
1997	45 225,6	42 853,1	35 036,2	22 949,2	7 817,0	14 378,4	2 372,5
1998	64 415,7	61 783,2	45 414,8	27 231,8	16 368,5	28 472,4	2 632,4
1999	78 912,9	76 304,0	32 355,3	15 527,3	43 948,6	48 643,1	2 609,0
2000	122 970,8	119 401,4	21 301,8	18 574,8	98 099,6	79 204,0	3 569,4
Koszty całkowite w mln zł							
1993	18 172,9	16 505,2	16 219,4	14 486,7	285,8	656,3	1 667,7
1994	22 794,5	21 047,0	20 494,6	16 973,7	552,4	2 149,3	1 747,5
1995	23 970,2	22 420,7	21 406,1	16 097,3	1 014,6	4 704,3	1 549,5
1996	27 147,6	25 513,8	21 681,7	17 866,3	3 832,1	5 749,2	1 633,8
1997	38 568,9	36 547,1	29 788,4	20 084,0	6 758,8	11 526,9	2 021,8
1998	59 760,3	57 413,0	42 503,8	26 281,8	14 909,2	25 467,4	2 347,3
1999	73 822,9	71 537,4	29 658,6	14 575,4	41 878,8	45 005,9	2 285,5
2000	116 726,8	113 640,8	20 013,4	17 333,2	93 627,4	75 479,2	3 085,9
Wynik finansowy brutto w mln zł							
1993	927,0	1 052,2	916,1	907,8	136,1	97,8	-125,3
1994	1 202,8	1 355,0	1 141,1	924,4	213,9	593,5	-152,2
1995	4 691,6	4 551,0	4 283,7	2 874,3	267,3	1 468,0	140,6
1996	6 403,0	6 138,2	5 198,3	4 163,5	939,9	1 711,3	264,8
1997	6 656,7	6 306,0	5 247,8	2 865,2	1 058,2	2 851,6	350,6
1998	4 655,4	4 370,3	2 911,0	950,0	1 459,3	3 005,0	285,1
1999	5 090,0	4 766,5	2 696,7	951,8	2 069,9	3 637,2	323,5
2000	6 244,0	5 760,6	1 288,4	1 241,6	4 472,2	3 724,8	483,4
Wynik finansowy netto w mln zł							
1993	-401,0	-214,4	-327,2	-257,5	112,8	51,5	-186,6
1994	121,7	316,7	180,4	224,6	136,3	362,8	-195,0
1995	2 848,3	2 761,5	2 609,5	1 787,7	152,0	898,0	86,8
1996	4 420,5	4 229,1	3 643,2	2 995,9	585,9	1 115,4	191,4
1997	4 495,6	4 270,1	3 625,2	2 063,6	644,9	1 854,8	225,4
1998	1 824,9	1 648,4	725,2	-383,3	923,2	1 837,7	176,5
1999	3 180,8	2 972,0	1 801,3	805,8	1 170,7	2 313,0	208,7
2000	4 402,4	4 093,3	953,4	946,5	3 139,9	2 609,2	309,1

Tabela 34

Poziom kosztów oraz rentowność (brutto i netto)

Okres	Sektor	Banki	z tego z przewagą kapitału	w tym	Banki
-------	--------	-------	----------------------------	-------	-------

			polskiego	w tym państwowego	zagranicznego		
1	2=3+8	3=4+6	4	5	6	7	8
Rentowność brutto (wynik finansowy brutto / koszty całkowite) w %							
1993	5,1	6,4	5,7	6,3	47,6	14,9	-7,5
1994	5,3	6,4	5,6	5,4	38,7	27,6	-8,7
1995	19,6	20,3	20,0	17,9	26,3	31,2	9,1
1996	23,6	24,1	24,0	23,3	24,5	29,8	16,2
1997	17,3	17,3	17,6	14,3	15,7	24,7	17,3
1998	7,8	7,6	6,9	3,6	9,8	11,8	12,2
1999	6,9	6,7	9,1	6,5	4,9	8,1	14,2
2000	5,4	5,1	6,4	7,2	4,8	4,9	15,7
Rentowność netto (wynik finansowy netto / koszty całkowite) w %							
1993	-2,2	-1,3	-2,0	-1,8	39,5	7,9	-11,2
1994	0,5	1,5	0,9	1,3	24,7	16,9	-11,2
1995	11,9	12,3	12,2	11,1	15,0	19,1	5,6
1996	16,3	16,6	16,8	16,8	15,3	19,4	11,7
1997	11,7	11,7	12,2	10,3	9,5	16,1	11,2
1998	3,1	2,9	1,7	-1,5	6,2	7,2	7,5
1999	4,3	4,2	6,1	5,5	2,8	5,1	9,1
2000	3,8	3,6	4,8	5,5	3,4	3,5	10,0
Poziom kosztów (koszty całkowite / przychody ogółem) w %							
1993	95,1	94,0	94,7	94,1	67,7	87,0	108,1
1994	95,0	94,0	94,7	94,8	72,1	78,4	109,5
1995	83,6	83,1	83,3	84,8	79,2	76,2	91,7
1996	80,9	80,6	80,7	81,1	80,3	77,1	86,1
1997	85,3	85,3	85,0	87,5	86,5	80,2	85,2
1998	92,8	92,9	93,6	96,5	91,1	89,5	89,2
1999	93,6	93,8	91,7	93,9	95,3	92,5	87,6
2000	94,9	95,2	94,0	93,3	95,4	95,3	86,5

Tabela 35

Wybrane wskaźniki charakteryzujące efektywność banków komercyjnych⁶³

Lp.	Wyszczególnienie	1999	I-III 2000	I-VI 2000	I-IX 2000	2000
1	2	3	4	5	6	7
1	Liczba banków objętych analizą	75	75	74	74	73
2	Aktywa przychodowe w % aktywów netto	86,98	86,47	85,22	85,73	87,22
3	Aktywa pracujące w % aktywów netto	85,05	84,51	83,14	83,41	84,55
4	Odsetki otrzymane w % śr. aktywów netto ⁶⁴	11,16	12,42	12,54	12,69	12,86
5	Odsetki zapłacone w % śr. aktywów netto	7,11	8,10	8,31	8,54	8,83
6	Wynik z odsetek w % śr. aktywów netto	4,04	4,32	4,23	4,15	4,03
7	Wynik z działalności podstawowej ⁶⁵ w % śr. aktywów netto	6,00	6,44	6,28	6,26	6,26
8	Koszty działania banku w % śr. aktywów netto	3,60	3,42	3,67	3,55	3,63
9	Wynik brutto w % śr. aktywów netto	1,51	2,30	1,61	1,65	1,56
10	Wynik netto w % śr. aktywów netto ROA	0,94	1,60	1,13	1,13	1,10
11	Wynik netto w % śr. funduszy podstawowych	12,90	22,40	15,75	15,59	15,19

Tabela 36

Koszty działania banków komercyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	I-XII 1999	I-XII 2000
1	2	3	4
1	Koszty budynków / 1 oddział (w tys. zł)	599,6	670,0
2	Pozostałe koszty rzeczowe / 1 oddział (w tys. zł)	1418,3	1642,6
3	Koszt wynagrodzeń (z narzutami) / 1 pracownika (w tys. zł)	42,4	50,7
4	Koszt wynagrodzeń (z narzutami) / wynik fin. brutto (w %)	133,2	128,0
5	Średnie m-czne wynagrodzenie pracownika (w zł)	2991,8	3584,9
6	Wynik finansowy brutto / 1 pracownika (w tys. zł)	31,9	39,6

⁶³ Na podstawie Raportu Wskaźników Ekonomiczno - Finansowych Banku na Tle Grupy Rówieśniczej.

⁶⁴ Pomniejszonych o odsetki zapadłe od należności zagrożonych.

⁶⁵ Suma wyniku: odsetkowego, z prowizji i opłat, z operacji wymiany oraz operacji papierami wartościowymi.

Tabela 37

Rachunek zysków i strat banków w 2000 r. (w mln zł)

1	Wyszczególnienie	Banki komercyjne	Z tego:				Banki giełdowe	Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
			z przewagą kapitału polskiego	z tego:		z przewagą kapitału zagranicznego			
				państwowego	prywatnego				
2	3	4	5	6	7	8	9	10	
I	Przychody z tytułu odsetek, w tym:	50 198,8	15 417,0	13 473,1	1 943,9	34 781,8	25 527,7	2 847,8	53 046,5
	- od instytucji finansowych	8 028,2	1 705,1	1 261,2	443,8	6 323,1	2 777,9	586,4	8 614,6
	- od klientów i sektora budżetowego	28 975,7	7 934,4	6 833,8	1 100,6	21 041,3	16 118,6	2 067,6	31 043,2
	- od papierów wartościowych	11 178,1	4 644,3	4 321,8	322,5	6 533,8	5 783,6	192,0	11 370,1
	- pozostałe	2 016,8	1 133,1	1 056,2	76,9	883,6	847,6	1,8	2 018,6
II	Koszty odsetek, w tym:	34 631,5	10 103,0	8 772,7	1 330,3	24 528,5	17 611,4	1 449,5	36 081,0
	- od instytucji finansowych	9 008,3	1 250,2	630,3	619,9	7 758,2	5 282,7	37,3	9 045,6
	- od klientów i sektora budżetowego	25 359,1	8 795,4	8 086,2	709,2	16 563,6	12 254,1	1 411,0	26 770,1
	- pozostałe	264,2	57,5	56,2	1,3	206,7	74,6	1,1	265,3
III	Wynik z tytułu odsetek (I-II)	15 567,2	5 313,9	4 700,4	613,6	10 253,3	7 916,3	1 398,3	16 965,6
IV	Przychody z tytułu prowizji	6 054,1	1 564,7	1 325,9	238,7	4 489,5	3 611,2	498,0	6 552,2
V	Koszty z tytułu prowizji	873,1	248,4	231,0	17,5	624,6	366,9	27,1	900,2
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	5 181,1	1 316,2	1 095,0	221,3	3 864,8	3 244,3	470,9	5 652,0
VII	Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	441,0	15,4	13,7	1,7	425,6	391,8	0,6	441,7
VIII	Wynik na operacjach finansowych	1 256,3	331,5	327,2	4,3	924,8	1 063,1	3,2	1 259,5
	Przychody z operacji wymiany walutowej	48 397,3	1 445,1	1 324,1	121,1	46 952,2	40 517,8	0,1	48 397,4
	Koszty operacji wymiany walutowej	45 226,6	1 178,9	1 074,8	104,1	44 047,7	38 706,5	0,1	45 226,6
IX	Wynik z pozycji wymiany	3 170,7	266,3	249,3	17,0	2 904,5	1 811,4	0,1	3 170,8
X	Wynik na działalności bankowej	25 616,4	7 243,4	6 385,5	857,9	18 373,0	14 426,8	1 873,2	27 489,6
XI	Pozostałe przychody operacyjne	998,7	335,2	275,6	59,6	663,5	460,8	32,0	1 030,7
XII	Pozostałe koszty operacyjne	622,1	140,7	111,6	29,1	481,4	295,4	24,7	646,8
XIII	Koszty działania banku	14 153,3	4 300,5	3 695,2	605,3	9 852,8	7 471,5	1 212,1	15 365,4
	- w tym koszty wynagrodzeń z narzutami	7 375,3	2 320,1	1 990,2	329,9	5 055,1	4 065,0	872,7	8 248,0
XIV	Amortyzacja śr. trwałych oraz wart. niematerialnych i prawnych	1 836,5	563,7	496,2	67,5	1 272,7	1 029,3	85,0	1 921,4
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	11 374,4	3 152,0	2 670,0	481,9	8 222,4	6 616,3	284,7	11 659,1
XVI	Rozwiązanie rezerw i zmniejszenia dotyczące aktualizacji	7 131,0	1 866,7	1 553,7	313,0	5 264,4	4 248,2	185,1	7 316,1
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI), w tym:	4 243,4	1 285,3	1 116,3	168,9	2 958,1	2 368,1	99,6	4 343,0
	- różnica wart. rezerw na należn., zobow. warunk. i inne, rez. na ryzyko ogólne	3 824,2	1 139,1	973,8	165,4	2 685,1	2 120,4	99,5	3 923,7
	- różnica aktualizacji wartości majątku finansowego	419,1	146,2	142,6	3,6	273,0	247,7	0,2	419,3
XVIII	Wynik z działalności operacyjnej (X+XI-XII-XIII-XIV+/-XVII)	5 759,9	1 288,4	1 241,7	46,7	4 471,4	3 723,3	483,7	6 243,6
XIX	Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,7	0,0	-0,1	0,1	0,7	1,5	-0,3	0,4
XX	Wynik finansowy brutto (XVIII+/-XIX)	5 760,6	1 288,4	1 241,6	46,8	4 472,2	3 724,8	483,4	6 244,0
XXI	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	1 667,3	335,0	295,1	39,9	1 332,3	1 115,6	174,3	1 841,6
XXII	Wynik finansowy netto	4 093,3	953,4	946,5	7,0	3 139,9	2 609,2	309,1	4 402,4
	Przychody ogółem	119 401,4	21 301,8	18 574,8	2 727,0	98 099,6	79 204,0	3 569,4	122 970,8
	Koszty ogółem (całkowite)	113 640,8	20 013,4	17 333,2	2 680,2	93 627,4	75 479,2	3 085,9	116 726,8

Tabela 38

Rachunek zysków i strat banków w 1999 r. (w mln zł)

1	Wyszczególnienie	Banki komercyjne	Z tego:				Banki gieldowe	Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
			z przewagą kapitału polskiego	z tego:		z przewagą kapitału zagranicznego			
				państwowego	prywatnego				
2	3	4	5	6	7	8	9	10	
I	Przychody z tytułu odsetek, w tym:	34 425,2	17 528,6	10 256,0	7 272,5	16 896,7	17 246,4	2 083,1	36 508,3
	- od instytucji finansowych	3 862,1	1 692,6	596,9	1 095,7	2 169,5	1 413,6	402,8	4 265,0
	- od klientów i sektora budżetowego	19 911,7	9 388,9	4 857,7	4 531,2	10 522,8	11 008,9	1 526,4	21 438,1
	- od papierów wartościowych	9 168,1	5 420,7	3 962,2	1 458,5	3 747,4	4 265,1	150,7	9 318,8
	- pozostałe	1 483,3	1 026,4	839,2	187,2	457,0	558,9	3,1	1 486,4
II	Koszty odsetek, w tym:	21 702,8	11 087,4	6 334,6	4 752,8	10 615,4	10 836,1	1 041,7	22 744,5
	- od instytucji finansowych	4 934,4	1 970,0	363,3	1 606,7	2 964,4	2 725,8	25,0	4 959,4
	- od klientów i sektora budżetowego	16 558,2	9 041,5	5 941,1	3 100,4	7 516,7	7 993,3	1 015,8	17 574,0
	- pozostałe	210,2	75,9	30,2	45,7	134,3	117,0	1,0	211,1
III	Wynik z tytułu odsetek (I-II)	12 722,4	6 441,1	3 921,5	2 519,7	6 281,3	6 410,3	1 041,4	13 763,8
IV	Przychody z tytułu prowizji	4 643,8	2 171,1	1 063,1	1 108,0	2 472,8	2 759,7	374,9	5 018,7
V	Koszty z tytułu prowizji	630,4	331,8	170,7	161,0	298,7	279,1	16,0	646,5
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	4 013,4	1 839,3	892,4	946,9	2 174,1	2 480,6	358,8	4 372,2
VII	Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	882,0	797,9	82,3	715,6	84,1	785,3	0,2	882,1
VIII	Wynik na operacjach finansowych	864,6	469,3	42,8	426,5	395,4	699,9	3,3	868,0
	Przychody z operacji wymiany walutowej	27 993,5	7 297,0	2 757,3	4 539,8	20 696,5	22 401,5	0,0	27 993,5
	Koszty operacji wymiany walutowej	26 275,1	6 636,7	2 631,1	4 005,7	19 638,4	21 220,7	0,0	26 275,1
IX	Wynik z pozycji wymiany	1 718,4	660,3	126,2	534,1	1 058,1	1 180,8	0,0	1 718,4
X	Wynik na działalności bankowej	20 200,8	10 207,9	5 065,1	5 142,8	9 992,9	11 557,0	1 403,6	21 604,5
XI	Pozostałe przychody operacyjne	1 062,0	718,7	206,5	512,2	343,3	729,1	27,3	1 089,3
XII	Pozostałe koszty operacyjne	407,1	206,2	54,9	151,3	200,9	264,4	18,1	425,3
XIII	Koszty działania banku	11 439,4	5 622,3	3 224,4	2 397,9	5 817,1	5 929,4	976,0	12 415,3
	- w tym koszty wynagrodzeń z narzutami	6 349,2	3 191,2	1 857,2	1 334,0	3 158,0	3 427,3	730,6	7 079,7
XIV	Amortyzacja śr. trwałych oraz wart. niematerialnych i prawnych	1 598,2	880,2	557,5	322,6	718,0	807,9	65,2	1 663,4
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	7 416,2	3 722,5	1 403,5	2 318,9	3 693,7	4 248,3	166,4	7 582,6
XVI	Rozwiązanie rezerw i zmniejszenia dotyczące aktualizacji	4 364,4	2 201,1	920,8	1 280,3	2 163,3	2 600,4	118,1	4 482,5
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI), w tym:	3 051,8	1 521,3	482,7	1 038,6	1 530,4	1 647,9	48,3	3 100,0
	- różnica wart. rezerw na należn., zobow. warunk. i inne, rez. na ryzyko ogólne	2 759,7	1 364,3	457,2	907,1	1 395,4	1 464,8	48,2	2 807,9
	- różnica aktualizacji wartości majątku finansowego	292,1	157,1	25,5	131,6	135,0	183,1	0,1	292,2
XVIII	Wynik z działalności operacyjnej (X+XI-XII-XIII-XIV+/-XVII)	4 766,4	2 696,6	952,0	1 744,6	2 069,7	3 636,4	323,4	5 089,7
XIX	Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,2	0,1	-0,2	0,3	0,1	0,8	0,1	0,3
XX	Wynik finansowy brutto (XVIII+/-XIX)	4 766,5	2 696,7	951,8	1 744,8	2 069,9	3 637,2	323,5	5 090,0
XXI	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	1 794,5	895,3	146,0	749,3	899,2	1 324,2	114,8	1 909,3
XXII	Wynik finansowy netto	2 972,0	1 801,3	805,8	995,5	1 170,7	2 313,0	208,7	3 180,8
	Przychody ogółem	76 304,0	32 355,3	15 527,3	16 828,1	43 948,6	48 643,1	2 609,0	78 912,9
	Koszty ogółem (całkowite)	71 537,4	29 658,6	14 575,4	15 083,2	41 878,8	45 005,9	2 285,5	73 822,9

Tabela 39

Sektor spółdzielczy na tle sektora bankowego według stanu na 31.12.2000 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Suma bilansowa		Suma funduszy podstawowych i uzupełniających ⁶⁶		Kredyty dla podmiotów niefinansowych netto		Depozyty osób prywatnych		Straty ogółem ⁶⁷		Zyski ogółem ⁶⁸	
		w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %	w mln zł	w %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Banki regionalne i zrzeszające ogółem ⁶⁹	24 897,0	5,78	1 320,8	3,73	9 187,1	5,21	9 824,5	5,18	0,2	0,01	117,5	1,80
2	Banki spółdzielcze ogółem	18 047,7	4,19	1 599,2	4,51	9 595,2	5,44	10 193,9	5,38	22,0	1,12	490,0	7,50
w tym zrzeszone w:													
3	Gospodarczym Banku Wielkopolski SA	2 526,0	0,59	198,7	0,56	1 445,5	0,82	1 322,8	0,70	13,5	0,69	75,2	1,15
4	Gospodarczym Banku Południowo Zachodnim SA	3 368,1	0,78	304,9	0,86	1 748,6	0,99	1 877,8	0,99	0,7	0,04	97,9	1,50
5	Banku Unii Gospodarczej SA	1 970,2	0,46	164,2	0,46	1 071,3	0,61	1 177,9	0,62	2,2	0,11	41,8	0,64
6	Warmińsko Mazurskim Banku Regionalnym SA	1 329,3	0,31	124,5	0,35	806,6	0,46	812,5	0,43	0,0	0,00	41,3	0,63
7	Lubelskim Banku Regionalnym SA	1 377,9	0,32	118,4	0,33	705,9	0,40	830,5	0,44	0,0	0,00	32,3	0,49
8	Bałtyckim Banku Regionalnym SA	607,5	0,14	62,7	0,18	348,5	0,20	303,0	0,16	1,2	0,06	14,2	0,22
9	Pomorsko Kujawskim Banku Regionalnym SA	1 298,8	0,30	114,1	0,32	792,8	0,45	727,1	0,38	0,6	0,03	35,7	0,55
10	Dolnośląskim Banku Regionalnym SA	794,6	0,18	70,8	0,20	387,8	0,22	406,2	0,21	0,6	0,03	15,0	0,23
11	Małopolskim Banku Regionalnym SA	2 119,2	0,49	203,0	0,57	948,4	0,54	1 261,0	0,67	0,9	0,05	66,6	1,02
12	Rzeszowskim Banku Regionalnym SA	398,9	0,09	40,5	0,11	149,5	0,08	194,0	0,10	0,2	0,01	10,2	0,16
13	Mazowieckim Banku Regionalnym SA	2 037,1	0,47	175,5	0,50	1 035,8	0,59	1 152,1	0,61	2,0	0,10	56,0	0,86
14	Sektor spółdzielczy (1+2)	42 944,7	9,97	2 920,0	8,24	18 782,3	10,65	20 018,4	10,56	22,2	1,13	607,5	9,30
15	Krajowa Grupa Banków Spółdzielczych	35 697,9	8,29	2 335,3	6,59	15 137,7	8,58	16 680,4	8,80	19,3	0,99	457,8	7,01
16	Sektor bankowy	430 448,2	100,00	35 451,3	100,00	176 421,6	100,00	189 587,8	100,00	1 957,8	100,00	6 533,6	100,00

⁶⁶ Bez pomniejszych.⁶⁷ Strata bieżąca, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania.⁶⁸ Zysk bieżący brutto.⁶⁹ Banki wymienione z nazwy w wierszach od 3 do 13 oraz Bank Gospodarki Żywnościowej.

Tabela 40

Produkt krajowy brutto i aktywa netto sektora bankowego w Polsce

Rok	Produkt krajowy brutto			Aktywa netto sektora bankowego (stan na koniec roku)		
	w mln zł	Dynamika ⁷⁰	w mln euro/ecu	w mln zł	w % PKB	Dynamika ⁷¹
1	2	3	4	5	6	7
1995	306 318,3	107,0	97 725,7	149 342,2	48,8	112,0
1996	385 448,1	106,0	114 125,7	197 215,2	51,1	111,4
1997	469 372,1	106,8	126 669,0	247 668,9	52,8	111,0
1998	549 466,7	104,8	140 059,3	318 726,8	58,0	118,5
1999	611 576,2	104,1	144 683,3	363 427,4	59,4	103,8
2000 ⁷²	690 400,0	104,1	179 324,7	430 448,2	62,3	109,1

Tabela 41

Podstawowe informacje o bankach w przeliczeniu na euro (stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Banki komercyjne	w tym:		Banki spółdzielcze	Sektor bankowy
			z przewagą kapitału			
			polskiego	zagranicznego		
w mln euro (1 EUR = 3,85 zł)						
1	2	3	4	5	6	7
1	Suma aktywów netto	107 117,0	29 328,1	77 788,9	4 687,7	111 804,7
2	Kredyty netto	43 331,5	11 178,3	32 153,2	2 492,3	45 823,8
3	Papiery wartościowe netto	24 323,7	10 145,9	14 177,8	339,4	24 663,1
4	Depozyty podmiotów niefinansowych	62 613,1	20 662,4	41 950,7	3 433,7	66 046,8
5	w tym: od osób prywatnych	46 595,8	18 112,7	28 483,1	2 647,8	49 243,6
6	Suma funduszy podstawowych i uzupełniających, w tym:	8 792,8	1 652,1	7 140,7	415,4	9 208,2
7	- fundusze podstawowe	8 348,6	1 517,2	6 831,4	380,2	8 728,8
8	- w tym: kapitał akcyjny	2 086,4	503,0	1 583,4	89,5	2 175,9
9	Fundusze własne ⁷³	7 601,4	1 248,0	6 353,4	381,4	7 982,8
10	Wynik finansowy brutto	5 760,6	1 288,4	4 472,2	483,4	6 244,0
11	Wynik finansowy netto	4 093,3	953,4	3 139,9	309,1	4 402,4

⁷⁰ Dynamika realna, rok poprzedni = 100.

⁷¹ Dynamika realna, grudzień roku poprzedniego = 100.

⁷² Dane wstępne GUS.

⁷³ Suma funduszy podstawowych i uzupełniających pomniejszona o niepokrytą stratę z lat ubiegłych, stratę w trakcie zatwierdzania oraz stratę bieżącą, zaangażowanie kapitałowe w instytucjach finansowych (bezpośrednie i pośrednie), brakującą kwotę niezbędnych rezerw celowych, wartość posiadanych akcji własnych, a od 2001 r. również o wartości niematerialne i prawne (zgodnie z ustalonym harmonogramem).

Lista banków⁷⁴ w Polsce (stan na 31.12.2000 r.)

Lp. Kod banku Nazwa banku

I. Banki kontrolowane przez kapitał polski

1.1. Banki z przewagą kapitału państwowego⁷⁵

- banki państwowe

1	113	Bank Gospodarstwa Krajowego
		- spółki akcyjne bezpośrednio kontrolowane przez Skarb Państwa ⁷⁶
2	102	PKO Bank Polski SA
(do kwietnia 2000 r. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy)
3	203	Bank Gospodarki Żywnościowej SA
		- spółki akcyjne pośrednio kontrolowane przez Skarb Państwa ⁷⁷
4	132	Bank Pocztowy SA
5	140	Bank Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego SA
6	146	Wschodni Bank Cukrownictwa SA
7	154	Bank Ochrony Środowiska SA

1.2. Banki z przewagą kapitału prywatnego

8	130	Bank Współpracy Europejskiej SA
9	137	Bank Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych SA ⁷⁸
10	147	Bank SPOŁEM SA
11	148	Bank Cukrownictwa CUKROBANK SA
12	162	Bank Wschodni SA
13	163	Bank CZĘSTOCHOWA SA ⁷⁹
14	168	INVEST – BANK SA
15	194	LUKAS Bank Świętokrzyski SA
16	197	Wielkopolski Bank Rolniczy SA ⁸⁰
		- banki regionalne i zrzeszające banki spółdzielcze
17	161	Gospodarczy Bank Wielkopolski SA
18	170	Bank Unii Gospodarczej SA
19	193	Gospodarczy Bank Południowo – Zachodni SA
20	201	Warmińsko – Mazurski Bank Regionalny SA
21	202	Lubelski Bank Regionalny SA
22	204	Pomorsko – Kujawski Bank Regionalny SA

⁷⁴ Bez NBP, banków spółdzielczych oraz banków w stanie upadłości i w likwidacji.

⁷⁵ Banki państwowe oraz banki w formie spółki akcyjnej, w których do Skarbu Państwa, bezpośrednio lub pośrednio, należy łącznie pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

⁷⁶ Banki w formie spółki akcyjnej, w których bezpośrednio do Skarbu Państwa (reprezentowanego przez Ministra Skarbu) należy łącznie pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

⁷⁷ Banki w formie spółki akcyjnej, w których do Skarbu Państwa (reprezentowanego przez Ministra Skarbu), państwowych osób prawnych, przedsiębiorstw państwowych lub w formie spółki akcyjnej należy łącznie pakiet akcji uprawniający do wykonywania co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

⁷⁸ Z dniem 22 listopada 1999 r. do Banku Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych SA został przyłączony Bank Energetyki SA.

⁷⁹ Komisja Nadzoru Bankowego wprowadziła w banku zarząd komisaryczny, po czym kontrolę kapitałową nad bankiem przejął BRE Bank SA.

⁸⁰ Komisja Nadzoru Bankowego wprowadziła w banku zarząd komisaryczny.

Lp.	Kod banku	Nazwa banku
23	205	Małopolski Bank Regionalny SA
24	206	Mazowiecki Bank Regionalny SA
25	208	Bałtycki Bank Regionalny SA
26	210	Dolnośląski Bank Regionalny SA
27	211	Rzeszowski Bank Regionalny SA

II. Banki kontrolowane przez inwestorów zagranicznych⁸¹

2.1. Oddziały banków zagranicznych

1	180	ING Bank N.V. Oddział w Warszawie
2	184	SOCIETE GENERALE Oddział w Warszawie

2.2. Spółki akcyjne ze 100% udziałem inwestorów zagranicznych

3	167	ABN AMRO BANK (Polska) SA
4	171	GE Capital Bank SA
5	175	Raiffeisen Bank Polska SA (do lutego 2000 r. Raiffeisen – Centrobank SA)
6	179	Credit Lyonnais Bank Polska SA
7	182	CITIBANK (Poland) SA
8	185	GE Bank Mieszkaniowy SA
9	186	BNP – Dresdner Bank (Polska) SA
10	187	Westdeutsche Landesbank Polska SA
11	188	Deutsche Bank Polska SA
12	200	Rabobank Polska SA
13	207	FCE Bank Polska SA (do września 2000 r. Ford Bank Polska SA)
14	209	Bankgesellschaft Berlin (Polska) SA
15	212	Bank of America (Polska) SA
16	213	VOLKSWAGEN BANK POLSKA SA
17	214	Fiat Bank Polska SA
18	216	Toyota Bank Polska SA ⁸²

2.3. Spółki akcyjne z większościovym udziałem inwestorów zagranicznych

19	103	Bank Handlowy w Warszawie SA
20	105	Bank Śląski SA
21	106	Bank Przemysłowo – Handlowy SA ⁸³
22	109	Wielkopolski Bank Kredytowy SA
23	111	Powszechny Bank Kredytowy SA
24	112	Bank Zachodni SA
25	114	BRE Bank SA
26	116	BIG Bank GDAŃSKI SA
27	124	Bank Polska Kasa Opieki SA
28	141	Bank Własności Pracowniczej – Unibank SA

⁸¹ Banki w formie spółek, w których do zagranicznych osób (prawnych lub fizycznych) należy bezpośrednio lub pośrednio pakiet akcji uprawniający do wykonywania łącznie co najmniej 50%+1 głos na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy oraz oddziały banków zagranicznych.

⁸² Rozpoczął działalność operacyjną w dniu 21 sierpnia 2000 r.

⁸³ Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG wniósł 100% akcji banków HYPO-BANK POLSKA SA i HypoVereinsbank Polska SA do Banku Przemysłowo – Handlowego SA, a następnie (z dniem 10 listopada 1999 r.) połączył HypoVereinsbank Polska SA z Bankiem Przemysłowo – Handlowym SA.

Lp.	Kod banku	Nazwa banku
29	144	Bank Komunalny SA
30	150	Kredyt Bank SA
31	152	Bank Przemysłowy SA
32	155	LG Petro Bank SA
33	158	DaimlerChrysler Services (debis) Bank Polska SA
34	160	FORTIS BANK POLSKA SA (do lipca 2000 r. Pierwszy Polsko – Amerykański Bank SA)
35	174	Bank Amerykański w Polsce SA “AmerBank”
36	183	Danske Bank Polska SA (do listopada 2000 r. Polsko – Kanadyjski Bank Św. Stanisława SA)
37	195	OPEL BANK SA
38	196	AIG Bank Polska SA
39	215	RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny SA
2.4. Spółki akcyjne pośrednio kontrolowane przez inwestorów zagranicznych		
40	115	BIG BANK SA ⁸⁴
41	128	PROSPER-BANK SA ⁸⁵ (od lutego 2001 r. Polski Kredyt Bank SA)
42	142	Bank Rozwoju Cukrownictwa SA ⁸⁶
43	156	Górnośląski Bank Gospodarczy SA ⁸⁷
44	169	CUPRUM - BANK SA ⁸⁸
45	189	HypoVereinsbank Bank Hipoteczny SA ⁸⁹
46	191	Bank Współpracy Regionalnej SA ⁹⁰

III. Banki w organizacji

218 Śląski Bank Hipoteczny SA (w organizacji)⁹¹

⁸⁴ Bank kontrolowany przez kapitał zagraniczny za pośrednictwem BIG Banku GDAŃSKIEGO SA. W dniu 5 stycznia 2001 r. oba banki połączyły się.

⁸⁵ Bank kontrolowany przez kapitał zagraniczny za pośrednictwem Kredyt Banku SA.

⁸⁶ Bank kontrolowany przez Citibank Overseas Investment Corporation za pośrednictwem Banku Handlowego w Warszawie SA.

⁸⁷ Bank kontrolowany przez kapitał austriacki za pośrednictwem Powszechnego Banku Kredytowego SA.

⁸⁸ Bank kontrolowany przez Citibank Overseas Investment Corporation za pośrednictwem Banku Handlowego w Warszawie SA.

⁸⁹ Od października 1999 r. bank kontrolowany przez kapitał niemiecki za pośrednictwem Banku Przemysłowo – Handlowego SA, do którego obecnie należy 100% akcji banku.

⁹⁰ Bank kontrolowany przez kapitał niemiecki za pośrednictwem Deutsche Bank Polska SA.

⁹¹ Otrzymał licencję 8 listopada 2000 r, a do rejestru został wpisany 20 grudnia.

Lista banków giełdowych⁹² (stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Kod banku	Nazwa banku
1	103	Bank Handlowy w Warszawie SA
2	105	Bank Śląski SA
3	106	Bank Przemysłowo-Handlowy SA
4	109	Wielkopolski Bank Kredytowy SA
5	111	Powszechny Bank Kredytowy SA
6	114	BRE Bank SA
7	116	BIG Bank GDAŃSKI SA
8	124	Bank Polska Kasa Opieki SA
9	144	Bank Komunalny SA
10	150	Kredyt Bank SA
11	154	Bank Ochrony Środowiska SA
12	155	LG Petro Bank SA
13	160	FORTIS BANK POLSKA SA
14	163	Bank CZĘSTOCHOWA SA
15	174	Bank Amerykański w Polsce SA "AmerBank"
16	191	Bank Współpracy Regionalnej SA

Lista banków z mniejszościowym udziałem kapitału zagranicznego (stan na 31.12.2000 r.)

Lp.	Kod banku	Nazwa banku
1	137	Bank Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych SA
2	154	Bank Ochrony Środowiska SA
3	163	Bank CZĘSTOCHOWA SA
4	197	Wielkopolski Bank Rolniczy SA

⁹² Banki, których akcje Komisja Papierów Wartościowych i Giełd dopuściła do publicznego obrotu.

Wybrane akty prawne dotyczące sektora bankowego⁹³
(stan prawny na dzień 31.01.2001 r.)

I. Akty rangi ustawowej

1. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 - tekst jednolity, z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 6, poz. 43, Nr 43, poz. 189 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 54, poz. 349, Nr 121, poz. 770, Nr 117, poz. 751, Nr 140, poz. 940, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, z 2000 r. Nr 26, poz. 306, Nr 84, poz. 948, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1193).
2. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282).
3. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo czekowe (Dz. U. Nr 37, poz. 283, z 1997 r. Nr 88, poz. 554).
4. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417 i Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 114, poz. 542 i Nr 139, poz. 646, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 149, poz. 703, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i poz. 857, Nr 88, poz. 983, Nr 114, poz. 1191).
5. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288, Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 111, poz. 723, Nr 121, poz. 769 i poz. 770, z 1999 r. Nr 40, poz. 399, zm. wynikająca z Nr 60, poz. 636, Nr 77, poz. 874, Nr 99, poz. 1151).
6. Ustawa z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 - tekst jednolity, z 2000 r. Nr 31, poz. 381, Nr 60, poz. 704).
7. Ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 107, poz. 685, Nr 121, poz. 769 i poz. 770, Nr 139, poz. 934, z 1998 r. Nr 155, poz. 1015, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178, Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 483, Nr 48, poz. 552, Nr 70, poz. 819).
8. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 - tekst jednolity, Nr 60, poz. 700 i poz. 703, Nr 86, poz. 958, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1315).

⁹³ Opracował Wydział Interpretacji Prawnych.

9. Ustawa z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82, z 1996 r. zm. wynikająca z Nr 52, poz. 235, Nr 106, poz. 496, Nr 118, poz. 561, z 1997 r. Nr 98, poz. 603, Nr 141, poz. 943).
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 29, poz. 356).
11. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933, Nr 140, poz. 939, Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107, poz. 669, Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 9, poz. 75, Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 703, Nr 94, poz. 1037, Nr 113, poz. 1186).
Uwaga: Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz. U. Nr 113, poz. 1186) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 42 ustawy, który wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2001r., nowelizując art. 64 ustawy o rachunkowości.
12. Ustawa z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. Nr 121, poz. 592, z 1996 r. Nr 102, poz. 475, z 2000 r. Nr 89, poz. 992, Nr 94, poz. 1037).
13. Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131 – tekst jednolity, Nr 86, poz. 958, Nr 119, poz. 1252, Nr 122, poz. 1316).
14. Ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz. U. Nr 13, poz. 60, Nr 83, poz. 418, z 1996 r. Nr 152, poz. 719, z 1997 r. Nr 80, poz. 504, Nr 107, poz. 690, Nr 121, poz. 770, Nr 158, poz. 1044, z 1999 r. Nr 27, poz. 243, Nr 63, poz. 702, Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 122, poz. 1315).
15. Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. Nr 83, poz. 420, sprost. Nr 118, poz. 574, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 60, poz. 702, Nr 94, poz. 1037).
16. Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1070 – tekst jednolity).
17. Ustawa z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1996 r. Nr 5, poz. 32, Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 80, poz. 103, Nr 103, poz. 652, z 2000 r. Nr 3, poz. 27, Nr 122, poz. 1310).
18. Ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo - kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z 1999 r., Nr 101, poz. 1178).
19. Ustawa z dnia 14 czerwca 1996 r. o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej (Dz. U. Nr 90, poz. 406, Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, Nr 140, poz. 939).

20. Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 554, Nr 60, poz. 702).
21. Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79, poz. 484, Nr 80, poz. 511, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, Nr 60, poz. 693, Nr 86, poz. 958).
22. Ustawa z dnia 5 czerwca 1997 r. o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe (Dz. U. Nr 85, poz. 538).
23. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, sprost. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729, Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548).
24. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, z 2000 r. Nr 114, poz. 1194).
25. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 155, poz. 1015, z 2000 r. Nr 60, poz. 702, Nr 84, poz. 948, Nr 114, poz. 1193).
26. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754, Nr 88, poz. 554, Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 107, poz. 669, z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 702 i poz. 703, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 191, Nr 122, poz. 1315).
27. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938 z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, zm. wynikająca z Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 r. Dz. U. z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718, Nr 119, poz. 1252).
28. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, Nr 40, poz. 399, z 2000 r. Nr 93, poz. 1027, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216, Nr 119, poz. 1252, Nr 122, poz. 1316).
29. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. Nr 140, poz. 940, z 1998 r. Nr 107, poz. 669, z 2000 r. Nr 6, poz. 70, Nr 60, poz. 702).
30. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 122, poz. 1315).
31. Ustawa z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. Nr 108, poz. 685, z 2000 r. Nr 48, poz. 550).
32. Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 83, poz. 931).
33. Ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958, Nr 114, poz. 1193).

34. Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718).

35. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037).
Uwaga: Kodeks spółek handlowych uchyla przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 czerwca 1934 r. – Kodeks handlowy, z wyjątkiem przepisów dotyczących firmy i prokury, które pozostają w mocy (z uwzględnieniem zmian przewidzianych w K. s. h.) do czasu wydania nowych przepisów regulujących tę kwestię.

36. Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (Dz. U. Nr 116, poz. 1216).

Uwaga: Ustawa wchodzi w życie z dniem 22 czerwca 2001 r. (po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia tj. od dnia 22 grudnia 2000 r.), z wyjątkiem przepisów art.3 – 6 (regulujących problematykę tworzenia i zadań organów odpowiedzialnych w sprawach zapobiegania wprowadzania określonych wartości do obrotu, w tym Generalnego Inspektora Informacji Finansowej), art. 13 (określającego zakres delegacji ustawowej Ministra właściwego do spraw instytucji finansowych) oraz art. 15 (dotyczącego kwestii współpracy państwowych jednostek organizacyjnych z Generalnym Inspektoratem Informacji Finansowej), które wchodzi w życie w dniu 5 stycznia 2001 r. (po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia).

37. Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o domach składowych oraz o zmianie kodeksu cywilnego, kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. Nr 114, poz. 1191).

38. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. nr 122, poz. 1310).

39. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252).

Uwaga: Ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu i bankach zrzeszających weszła w życie w dniu 28 stycznia 2001 r. Z dniem jej wejścia w życie traci moc (z wyjątkiem art. 33 i 39 ust. 1-5) ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Określa ona zasady organizacji, działalności oraz zrzeszania się banków spółdzielczych, a także działalności oraz zrzeszania się banków zrzeszających banki spółdzielcze. Przepisy ustawy (z wyjątkiem art. 12, dotyczącym składu, powołania i odwołania członków zarządu banku spółdzielczego) nie mają zastosowania do banków spółdzielczych, których fundusze własne odpowiadają wysokości kapitału założycielskiego wymaganego zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, chyba że zrzeszone są na zasadach określonych w tej ustawie lub na podstawie umowy zrzeszenia się przez banki spółdzielcze z bankami regionalnymi na podstawie przepisów ustawy o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

40. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319).

II. Wybrane akty wykonawcze

1. Zarządzenie nr 4/95 Prezesa Narodowego Banku Polskiego (Prezesa NBP) z dnia 22 lutego 1995 r. w sprawie ustalenia wzorcowego planu kont banków (Dz. Urz. NBP Nr 6, poz. 11, z 1996 r. Nr 17, poz. 42, z 1997 r. Nr 22 poz. 43, z 1999 r. Nr 13, poz. 20, z 2000 r. Nr 11, poz. 18).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 1996 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania premii gwarancyjnej, a także jej zwrotu oraz trybu rozliczeń z bankami z tytułu refundacji wypłaconych premii (Dz. U. Nr 57, poz. 259, z 1997 r. Nr 144, poz. 963).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1996 r. w sprawie ogólnych warunków umów o kredyt kontraktowy (Dz. U. Nr 68, poz. 330).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1997 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu udzielania przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji oraz opłat z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji (Dz. U. Nr 99, poz. 606, z 1999 r. Nr 92, poz. 606).
5. Uchwała nr 25/97 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Rady BFG) z dnia 28 sierpnia 1997 r. w sprawie określenia zasad i form udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania dotkniętym skutkami klęsk żywiołowych (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 1/1999 – tekst jednolity, Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 3/1999).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie warunków i trybu sprzedaży wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, zmiany wierzytelności na akcje (udziały), rozłożenia ich spłaty na raty oraz umorzenia wierzytelności w całości lub części (Dz. U. Nr 106, poz. 683).
7. Uchwała nr 35/97 Rady BFG z dnia 20 listopada 1997 r. w sprawie określenia zasad, form, warunków i trybu udzielania pomocy finansowej podmiotom objętym obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 1/1999 – tekst jednolity, Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 3/1999).
8. Uchwała nr 2/98 Zarządu Narodowego Banku Polskiego (Zarządu NBP) z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie rodzajów weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski do redyskonta oraz zasad i trybu ich redyskonta (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 5, z 1999 r. nr 9, poz. 13, z 2000 r. Nr 9, poz. 15).
9. Zarządzenie Prezesa NBP z dnia 29 maja 1998 r. w sprawie form i trybu przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków (M. P. Nr 21, poz. 320).

10. Uchwała nr 1/98 Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków i sporządzania informacji dodatkowej (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 27).
11. Uchwała nr 2/98 KNB z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie szczególnych zasad sporządzania przez banki skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 28).
12. Zarządzenie nr 1/98 KNB z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowego wyodrębniania kas mieszkaniowych w bankach oraz rozliczeń między bankiem, który zaprzestał prowadzenia kasy mieszkaniowej a bankiem przejmującym tę działalność (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 29).
13. Zarządzenie nr 2/98 KNB z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie obowiązkowego zakresu informacji dotyczących stanu oszczędności zgromadzonych na rachunkach oszczędnościowo-kredytowych, wysokości udzielonych kredytów kontraktowych i terminowości ich spłat oraz przychodów i kosztów banków z tytułu prowadzenia kas mieszkaniowych (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz. 30).
14. Uchwała nr 10/98 Zarządu NBP z dnia 5 czerwca 1998 r. w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 12, poz. 23, z 1999 r. Nr 20, poz. 33, z 2001 r. Nr 1, poz. 2).
15. Zarządzenie nr 8/98 Prezesa NBP z dnia 15 czerwca 1998 r. w sprawie sposobów i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP Nr 12, poz. 24, z 1999 r. Nr 11, poz. 18, z 2000 r. Nr 5, poz. 9).
16. Uchwała nr 4/98 KNB z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie trybu postępowania banków w przypadku prania pieniędzy oraz ustalenia wysokości kwoty i warunków prowadzenia rejestru wpłat gotówkowych powyżej określonej kwoty oraz danych o osobach dokonujących wpłaty i na rzecz których wpłata została dokonana (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 40).
17. Zarządzenie nr 4/98 KNB z dnia 30 czerwca 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania przez banki gwarancji bankowych (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 39).
18. Uchwała nr 7/98 KNB z dnia 5 sierpnia 1998 r. w sprawie sposobu wykorzystania rezerwy, którą bank hipoteczny może utworzyć w celu zabezpieczenia listów zastawnych (Dz. Urz. NBP Nr 19, poz. 42).
19. Uchwała nr 8/98 KNB z dnia 5 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wysokości funduszy własnych banków należących do bankowej grupy kapitałowej lub

grupy bankowej dla potrzeb stosowania norm i granic określonych ustawą - Prawo bankowe, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających banku oraz warunków i trybu ich zaliczenia, a także pozycji bilansu banku podlegających potrąceniu przy wyliczaniu jego funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 19, poz. 43).

20. Uchwała nr 9/98 KNB z dnia 5 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia banków spółdzielczych w kapitał założycielski (Dz. Urz. NBP Nr 19, poz. 44).

21. Uchwała nr 10/98 KNB z dnia 5 sierpnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia kapitału założycielskiego banku w formie spółki akcyjnej i banków państwowych (Dz. Urz. NBP Nr 19, poz. 45).

22. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 września 1998 r. w sprawie zasad i trybu umarzania dowodów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego (Dz. U. Nr 121, poz. 795).

23. Uchwała nr 11/98 KNB z dnia 14 października 1998 r. w sprawie ustalenia norm dopuszczalnego ryzyka walutowego w działalności banków (Dz. Urz. NBP Nr 24, poz. 54).

Uwaga: Uchwała nr 11/98 KNB traci moc prawną z dniem 31 marca 2001 r. Tego dnia wchodzi w życie uchwała nr 2/2000 KNB z dnia 8 listopada 2000 r. w sprawie ustalenia normy dopuszczalnego ryzyka walutowego w działalności banków (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 27.)

24. Uchwała nr 12/98 KNB z dnia 2 grudnia 1998 r. w sprawie trybu i warunków zaliczenia do funduszy uzupełniających banków spółdzielczych określonej części dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków (Dz. Urz. NBP Nr 26, poz. 60).

25. Zarządzenie nr 5/98 KNB z dnia 2 grudnia 1998 r. w sprawie sposobu wyliczenia współczynnika wypłacalności banku oraz procentowych wag ryzyka przypisanych poszczególnym kategoriom aktywów i zobowiązań pozabilansowych (Dz. Urz. NBP Nr 26, poz. 61).

26. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie określenia zakresu, trybu, formy oraz terminów dostarczania informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich oraz banków prowadzących działalność maklerską i banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 163, poz. 1158, z 1999 r. Nr 110, poz. 1270).

27. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie określenia minimalnej wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej oraz rachunku papierów wartościowych (Dz. U. Nr 163, poz. 1157, z 1999 r. Nr 110, poz. 1273).

Uwaga: Rozporządzenie utraciło moc z dniem 15 stycznia 2001 r. w części sprzecznej z ustawą – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 8 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych, ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, ustawy - Ordynacja podatkowa, ustawy o finansach publicznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych - w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 122, poz. 1315).

28. Uchwała nr 1/1999 KNB z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3, Nr 14, poz. 22, Nr 25, poz. 42, z 2000 r. Nr 12, poz.19).
29. Uchwała nr 2/1999 KNB z dnia 3 lutego 1999 r. w sprawie określenia wzoru rejestru zabezpieczenia listów zastawnych (Dz. Urz. Nr 6, poz. 10).
30. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 marca 1999 r. w sprawie trybu wykonywania kontroli dewizowej przez Narodowy Bank Polski (Dz. U. Nr 27, poz. 249).
31. Uchwała nr 13/1999 Zarządu NBP z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa (Dz. Urz. NBP Nr 8, poz. 12).
32. Uchwała nr 15/1999 Zarządu NBP z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (Dz. Urz. Nr 10, poz. 15, z 2000 r. Nr 4, poz. 7).
33. Uchwała nr 36/28/PPK/1999 Zarządu NBP z dnia 25 czerwca 1999 r. w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 23).
34. Uchwała nr 12/1999 Rady Polityki Pieniężnej (RPP) z dnia 21 lipca 1999 r. w sprawie stopy rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 24).
35. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1999 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru łączenia przedsiębiorców, oraz określenia organów podmiotów zobowiązanych do dokonania tego zgłoszenia (Dz. U. Nr 99, poz. 1161, sprost. Dz. U. z 2000 r. Nr 27, poz. 345)
36. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu i warunków pożyczania papierów wartościowych z udziałem

domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 110, poz. 1269)

37. Uchwała nr 8/1999 KNB z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. Urz. NBP Nr 26, poz. 43).
38. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 r. w sprawie przekształcenia Powszechnej Kasy Oszczędności banku państwowego w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (Dz. U. Nr 5, poz. 55, sprost. Nr 8, poz. 115).
39. Uchwała nr 12/2000 Zarządu NBP z dnia 17 marca 2000 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu refinansowania banków kredytem lombardowym przez Narodowy Bank Polski” (Dz. Urz. NBP Nr 5, poz. 8).
40. Uchwała nr 14/2000 Zarządu NBP z dnia 31 marca 2000 r. w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunków banków przez Narodowy Bank Polski (Dz. Urz. NBP Nr 7, poz. 11, Nr 16, poz. 29).
41. Zarządzenie nr 6/2000 Prezesa NBP z dnia 6 kwietnia 2000 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia rozrachunków międzybankowych (Dz. Urz. NBP Nr 7, poz. 12).
42. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 czerwca 2000 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których prowadzona jest działalność maklerska (Dz. U. Nr 52, poz. 624).
43. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2000 r. w sprawie warunków i trybu udzielania kredytów i pożyczek ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego oraz niektórych wymagań dotyczących lokali i budynków finansowanych przy udziale tych środków (Dz. U. Nr 62, poz. 719).
44. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu rozliczeń z bankami z tytułu przejściowego wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz z tytułu wykupienia ze środków budżetu państwa skapitalizowanych odsetek od kredytów mieszkaniowych, w tym wysokość oprocentowania kredytów i odsetek (Dz. U. Nr 64, poz. 748).

Uwaga. Z dniem 1 stycznia 2001 r. rozporządzenie utraciło częściowo podstawę prawną na skutek zmiany art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłacanych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U z 1996 r. Nr 5, poz. 32) przez art. 8 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1310).

45. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu stosowania oraz sposobu rozliczania umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych, a także sposobu rozliczeń z tytułu wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek skapitalizowanych od kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 64, poz. 749).
46. Uchwała nr 9/2000 RPP z dnia 30 sierpnia 2000 r. w sprawie stopy redyskontowej weksli i oprocentowania kredytów refinansowych (Dz. Urz. NBP Nr 13, poz. 21).
47. Uchwała nr 10/2000 RPP z dnia 30 sierpnia 2000 r. w sprawie zasad prowadzenia operacji otwartego rynku (Dz. Urz. NBP Nr 13, poz.22).
48. Uchwała nr 2/2000 KNB z dnia 8 listopada 2000 r. w sprawie ustalenia normy dopuszczalnego ryzyka walutowego w działalności banków (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz.27).
Uwaga: Uchwała wchodzi w życie z dniem 31 marca 2001 r.
49. Uchwała nr 24/2000 Rady BFG z dnia 30 listopada 2000 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej obowiązkowej opłaty rocznej na 2001 rok wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz terminu jej wniesienia (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 2/2000).
50. Uchwała nr 25/2000 Rady BFG z dnia 30 listopada 2000 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej na 2001 rok określającej wysokość funduszy ochrony środków gwarantowanych tworzonych przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania (Biuletyn Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr 2/2000).

III. Rekomendacje

1. Rekomendacje dla banków dotyczące systemu monitorowania płynności finansowej (pismo przewodnie z dnia 5.01.1996 r. sygn. NB/ZPN/643/96).
2. Nadzorcze rekomendacje ostrożnościowe z dnia 3 marca 1997 r. (pismo przewodnie z dnia 3.03.1997 r. sygn. NB/ZPN/218/97).
 - a) Rekomendacja A dotycząca zarządzania ryzykami towarzyszącymi transakcjom pochodnym zawierany przez banki,
 - b) Rekomendacja B w zakresie ograniczenia ryzyka inwestycji kapitałowych banków,
 - c) Rekomendacja C dotycząca zarządzania ryzykami związanymi z dużymi koncentracjami.

3. Rekomendacja D z dnia 20 października 1997 r. dotycząca zarządzania ryzykami towarzyszącymi systemom informatycznym i telekomunikacyjnym używanym przez banki (pismo przewodnie z dnia 20.10.1997 r. NB/ZPN/790/97).
4. Rekomendacja E z dnia 19 grudnia 1997 r. dotycząca przygotowania systemów informatycznych do pracy w roku 2000 (pismo przewodnie z dnia 19.12.1997 r. sygn. NB/ZPN/1032/97).
5. Rekomendacja F z dnia 12 listopada 1998 r. dotycząca podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Bankowego przy ocenie regulaminów wyceny nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne (pismo przewodnie z dnia 13.11.1998 r. sygn. NB/BASB/IV/139/98).
6. Rekomendacja G z dnia 23 czerwca 1999 r. dotycząca zarządzania ryzykiem stopy procentowej w bankach (pismo przewodnie z dnia 29.06.1999 r. sygn. NB/BI/I/68/99).
7. Rekomendacja H z dnia 1 grudnia 1999 r. dotycząca kontroli wewnętrznej w banku (pismo przewodnie z dnia 8.12.1999 r. sygn. NB/BPN/II/1341/99).
8. Rekomendacja I z dnia 1 grudnia 1999 r. dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym (pismo przewodnie z dnia 8.12.1999 r. sygn. NB/BPN/II/1347/99).
9. Rekomendacja J z dnia 20 lipca 2000 r. dotycząca tworzenia przez banki baz danych odnoszących się do rynku nieruchomości (pismo przewodnie z dnia 28.07.2000 r. sygn. NB/BASB/IV/331/00).